

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 11/10896	
	Arkiv sakID.: 11/2497	Saksbehandler: Wilhelm Morgenstjerne
Sluttbehandlede vedtaksinstans: KOMMUNESTYRET		
Sak nr.: 015/12	FORMANNSKAP	Dato: 28.11.2011

STRATEGISK LANDBRUKSPLAN - FORSLAG TIL RULLERT PLAN FOR PERIODEN 2012 - 2013

Vedlegg: 1. Strategisk landbruksplan – Forslag til rullert plan for perioden 2012 - 2013

Saksopplysninger:

Den første utgaven av Strategisk landbruksplan ble utarbeidet som et prosjekt i kommunens Strategiske næringsplan. Det mandat kommunestyret den gang ga, var: *“Med utgangspunkt i eksisterende datagrunnlag skal planen bygges opp etter samme mønster som kommunens strategiske næringsplan og hvor den overordnede målsetting og hovedstrategi skal være ledetråd.”*

Formålet med planarbeidet skulle være å: *“utarbeide en plan for videreutvikling av jord- og skogbruksnæringene i kommunen, hvor også nye attåt-næringer/bygdeturisme og lignende tas med slik at eksisterende arbeidsplasser sikres og nye skapes”* (Strategisk næringsplan 1994).

I følge den eksisterende landbruksplanen skal rullering foregå hvert andre år og slik at forslag til rullert plan legges fram til behandling i kommunestyret i desember.

Det avgjørende arbeid for valg av nye tiltak og endelig utforming av planen har foregått i planens styringsgruppe. Styringsgruppa har hatt 2 møter i tilknytning til rulleringsarbeidet, det siste møtet med mulighet for utvidet deltakelse fra faglagene.

De erfaringer som vi har gjort siden kommunestyret godkjente planens første utgave i 1995, har fått oss til å la også dette rullerte planforslaget være vesentlig mindre ambisiøst med hensyn til antall tiltak og kostnadsnivå på tiltakene. Mye tyder på at vi tidligere overvurderte kapasiteten hos næringsutøverne og kommunens ansatte innenfor landbruksområdet. Vi var nok også for optimistiske med hensyn til hvor mye finansieringsmidler det var mulig å få tilgang til.

Tiltak i eksisterende plan:

Av de 6 tiltakene i eksisterende landbruksplan er 2 gjennomført (tiltak 2 og tiltak 4). Sluttrapport for disse er imidlertid foreløpig ikke lagt frem for kommunestyret til godkjenning. Av de øvrige 4 tiltakene har det blitt arbeidet en del med det ene (tiltak 3), mens det ikke har vært arbeidet noe av betydning med de øvrige 3 tiltak (tiltak 1, tiltak 5 og tiltak 6). Tiltak 1, tiltak 4 og tiltak 5 har styringsgruppa ment er såpass viktige og realistiske at de er blitt foreslått fortsatt tatt med i det

rullerte planforslaget.

- Tiltak 1
Reinslakteriet i Holtan – Forprosjekt for etablering av lede-/samlegjerde, bro samt forings-/fjøs plass for slaktedyr. Ansvar: Anfinn Pavall.
- Tiltak 2
Informasjon og veiledning om økologisk jordbruksproduksjon. Ansvar: Enhetsleder Plan og utvikling.
- Tiltak 3
Beitegransking av elgbeiter i kommunens utmark. Ansvar: Viltansvarlig i kommunen
- Tiltak 4
Hovedplan for skogsveier i kommunen. Ansvar: Skogbrukssjefen
- Tiltak 5
Kartlegging av kultur- og miljøverdier i jordbruket. Ansvar: Enhetsleder Plan og utvikling
- Kartlegging av muligheter og ringvirkninger ved å få VG1 naturbruk til Fauske. Ansvar: Fauske og Sørfold Bondelag

Foreslåtte tiltak i rullert plan:

Styringsgruppa foreslår følgende 6 tiltak i rullert Strategisk landbruksplan for 2012 – 2013.

1. Reinslakteriet i Holtan – Forprosjekt for etablering av lede-/samlegjerde, bro samt forings-/fjøs plass for slaktedyr. Ansvar: Anfinn Pavall
2. Forprosjekt for kurs- og utviklingsprogram for sauenæringen, “Sauehold med framtid”. Ansvar: Sørfold og Fauske Sauealslag
3. Beitegransking av elgbeiter i kommunens utmark. Ansvar: Viltansvarlig i kommunen
4. Økt tynningshogst i skogreisingsfeltene. Ansvar: Skogbrukssjefen
5. Kartlegging av kultur- og miljøverdier i jordbruket. Ansvar: Enhetsleder Plan og utvikling
6. Effektivisere jakten på rovdyr på privat grunn i Fauske kommune. Ansvar: Sørfold og Fauske Sauealslag

Tiltakene i det foreslåtte rullerte planforslaget medfører et samlet finansieringsbehov på kr 197.000 for årene 2012 og 2013 til gjennomføring av tiltak. Av dette er kr 157.000 foreslått fra næringsfondet. I tillegg kommer kostnad ved rullering av planen, kostnadsberegnet til kr. 5000 og foreslått finansiert over næringsfondet. Ubrukte bevilgninger fra næringsfondet pr. dags dato knyttet til det foreslåtte rullerte planforslaget utgjør kr 70.000. Netto finansieringsbehov fra næringsfondet vil slik sett være kr 92.000.

I tilknytning til rulleringen av Strategisk landbruksplan, har både tiltaksdelen samt den beskrivende del, strategidelen og statistikk blitt rullert hvert andre år. For å redusere arbeidsmengden ved rulleringsprosessen er det i det rullerte planforslaget under 5. *Rullering av planen* tatt inn en endring som vil medføre at kun tiltaksdelen blir revidert hvert andre år og at strategidelen og beskrivende del og statistikk blir revidert hvert fjerde år.

Saksbehandlers vurdering:

Det legges frem et forslag til ny Strategisk landbruksplan som inneholder tiltak som vil kunne være av betydning for landbruksnæringen og som er realistisk å kunne få gjennomført innenfor de oppsatte rammer for tidsbruk og økonomi.

INNSTILLING :

Det fremlagte forslag til rullert Strategisk landbruksplan for 2012 – 2013 godkjennes.

Det bevilges kr. 92.000 fra næringsfondet til Strategisk landbruksplan for 2012 – 2013. Av dette skal kr 87.000 gå til gjennomføring av tiltak og kr 5.000 til gjennomføring av rulleringsprosessen i 2013.

De ubrukte tidligere bevilgninger på kr 70.000 fra næringsfondet videreføres for bruk i Strategisk landbruksplan for perioden 2012 – 2013.

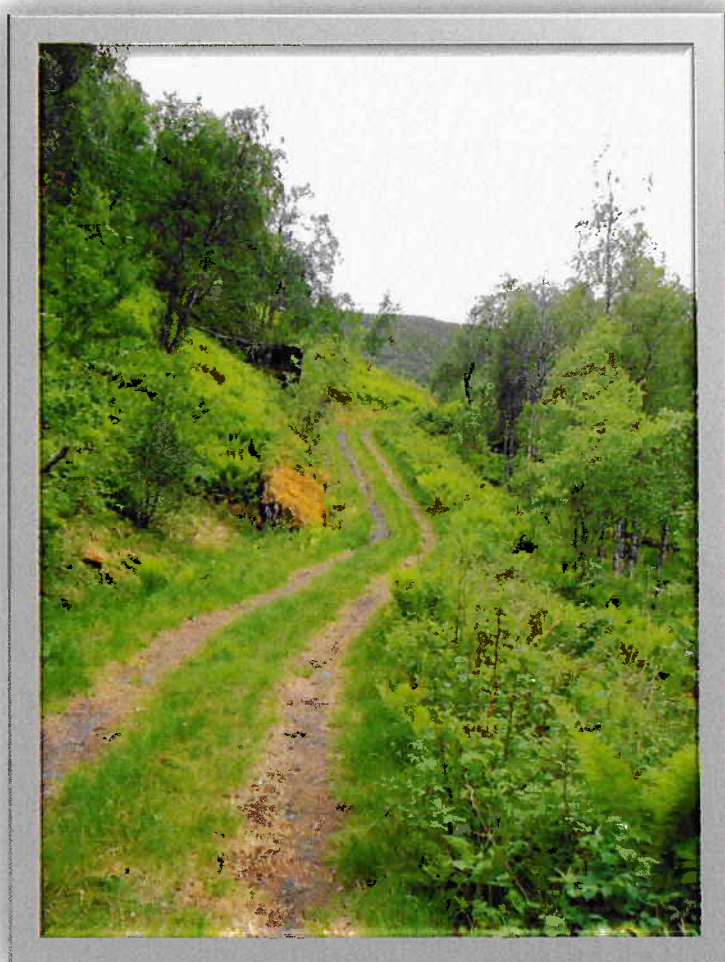
Fauske, 15.11.2011

Even Ediassen
rådmann

FAUSKE KOMMUNE

STRATEGISK LANDBRUKSPLAN

Tyngre traktorvei ved Solvik

FOR
2012 – 2013
Forslag til rullert plan
10. november 2011

FORORD:

Den første utgaven av strategisk landbruksplan ble utarbeidet som et prosjekt i kommunens strategiske næringsplan. Det mandat kommunestyret den gang ga, var: " *Med utgangspunkt i eksisterende datagrunnlag skal planen bygges opp etter samme mønster som kommunens strategiske næringsplan og hvor den overordnede målsetting og hovedstrategi skal være ledetråd* ".

Formålet med planarbeidet skulle være å: " *utarbeide en plan for videreutvikling av jord - og skogbruksnæringene i kommunen, hvor også nye "attåt" - næringer/bygdeturisme o.l. tas med, slik at eksisterende arbeidsplasser sikres og nye skapes* " (Strategisk næringsplan, 1994).

Den første utgaven av planen ble godkjent av kommunestyret 2. november 1995 og skulle i utgangspunktet rulleres innen 1. april 1997. Fordi kommunestyrets godkjenning kom så vidt sent som den gjorde, godkjente imidlertid formannskapet at rulleringen kunne utsettes slik at kommunestyret senest skulle få det rullerte planforslaget til behandling i desember 1997. Siden har da desember blitt den måned nye rullerte planforslag skal behandles av kommunestyret.

I denne rullerte planutgaven er data av ulike slag blitt oppdatert til 2010-nivå i den grad dette har vært mulig. Når det gjelder diverse oppgaver i tilknytning til jordbruket i kommunen, har statistikkrutinene blitt en del endret. Dette har medført at det har blitt nærmest umulig å fremskaffe en del data som de første årene var med i planen. De senere rullerte planutgaver har i størst mulig grad blitt tilpasset de nye statistikkrutinene i jordbruket og skogbruket slik at fremtidige oppdateringer skal gå greit. I tillegg har vi forsøkt å forbedre grafiske figurer m.m. De løpende revideringer av planen har blitt utført av skogbrukssjefen med god støtte av det øvrige personalet ved plan og utvikling som arbeider med landbruks- og utmarksnæringer.

Det avgjørende arbeid for valg av nye tiltak og endelig utforming av planen har foregått i planens styringsgruppe som har bestått av:

<i>Gudrun Hagalinsdóttir</i>	Leder plan og utvikling, <u>leder av styringsgruppa</u>
<i>Wilhelm Morgenstjerne</i>	Skogbrukssjef
<i>Jan Ole Øverland</i>	Fauske og Sørfold Bondelag
<i>Elvin Rølvåg</i>	Fauske og Sørfold Bonde- og Småbrukerlag
<i>Anne Elin Olsen</i>	Fauske og Sørfold Skogeierlag
<i>Lisa Marie Blind</i>	NRL Nordland reindriftssamers fylkeslag
<i>Stein Vegar Thuv</i>	Eggprodusent

Styringsgruppa har hatt 2 møter i tilknytning til rulleringsarbeidet. Det siste av disse to møtene var et utvidet møte hvor ekstra representanter for faglagene/landbruksnæringen også var invitert.

De erfaringer vi har gjort siden kommunestyret godkjente planens første utgave i november 1995, har fått oss til å la de rullerte planforslag bli vesentlig mindre ambisiøse m.h.t. antall tiltak/prosjekter og kostnadsnivå på prosjektene. Mye tyder på at vi tidligere overvurderte kapasiteten hos næringsutøverne og de ansatte ved landbrukskontoret. Vi var nok tidligere også for optimistiske med hensyn til hvor mye finansieringsmidler det var mulig å få tilgang til.

Fauske, 10. november 2011

Gudrun Hagalinsdóttir
leder i styringsgruppa

INNHOLDSFORTEGNELSE:

Sammendrag	4
-------------------------	----------

Oversiktskart	5
----------------------------	----------

I. Beskrivende del.

1. Forutsetninger for landbruk.	6
2. Oversikt for de enkelte næringsgrener.	7
2.1. Jordbruk og hagebruk.....	7
2.2. Skogbruk.....	11
2.3. Reindrift.	14
2.4. Utmarksnæringer.	17
2.5. Friluftsliv og turisme.	18
3. Tilskudds og låneordninger.	19
4. Lover og forskrifter.....	20
5. Verdiskaping og sysselsetting i landbruket.	21

II. Strategidel.

1. Innledning.	22
2. Presiseringer og definisjoner.	23
3. Hovedmål og delmål.	23
4. Kommentarer til strategier og tiltak.....	25
5. Rullering av planen.	25
6. Strategier og tiltak.	26

Vedlegg.

Side 35 →

Sammendrag

Landbruk dekker flere virksomheter som har til felles at de er avhengige av ressurser som er bundet til eiendomsrett eller disposisjonsrett over arealer. Planen omfatter jordbruk, hagebruk, skogbruk, reindrift, utmarksnæringer og tilleggsnæringer.

Fauske kommune ligger i et område som domineres av kalkrik berggrunn. Kombinert med godt lokalklima gir dette grunnlag for et rikt plante og dyreliv. Kommunen er en av de større i Nord Norge innen grønnsakproduksjon på friland og i produksjon av bær. Et godt produsentmiljø, gunstig naturgrunnlag og stort lokalt marked for ferskvarer gir potensiale for utvidelse av disse produksjonene.

Husdyrhold basert på fôrproduksjon gir størst førstehandsverdi for leverte produkter og utgjør sammen med reindriften de mest robuste produksjonene mot variasjoner i klima fra år til år. De danner dermed ryggraden i landbruket i kommunen. Innen disse produksjonene er det viktig å opprettholde omfanget gjennom blant annet å legge forholdene til rette for samarbeid.

Fauske har også betydelige arealer med bjørk og gran, og her ligger et stort potensiale til fremtidig næringsvirksomhet. Prognosene viser at det allerede fra århundreskiftet vil være mulig å foreta en vesentlig større hogst av bartrevirke i form av tynningshogster og sluttavvirkning. Den senere tids bygging av skogsveier underbygger de mulighetene som vi vil ha i skogbruket i fremtiden.

Sentral plassering i forhold til store befolkningsskonsentrasjoner, vei og jernbane gir gode markedsmuligheter, også for friluftsliv og turisme. En må forøvrig være oppmerksom på de begrensninger som hensynet til tradisjonelt landbruk og slitasje på naturen legger på slik aktivitet.

En stor del av jordbruksarealet drives som leieareal uten langsiktige kontrakter. Mens leiejordprosenten i Fauske i 1996 var på 40 % var leiejordandelen i Fauske i 1998 på hele 45 %. I år 2010 var imidlertid leiejordandelen i kommunen økt ytterligere og lå på vel 50 %. Bare en forholdsvis mindre del av arealet som er bortleid i kommunen, er kontraktfestet med mer enn 5 eller 10 års varighet.

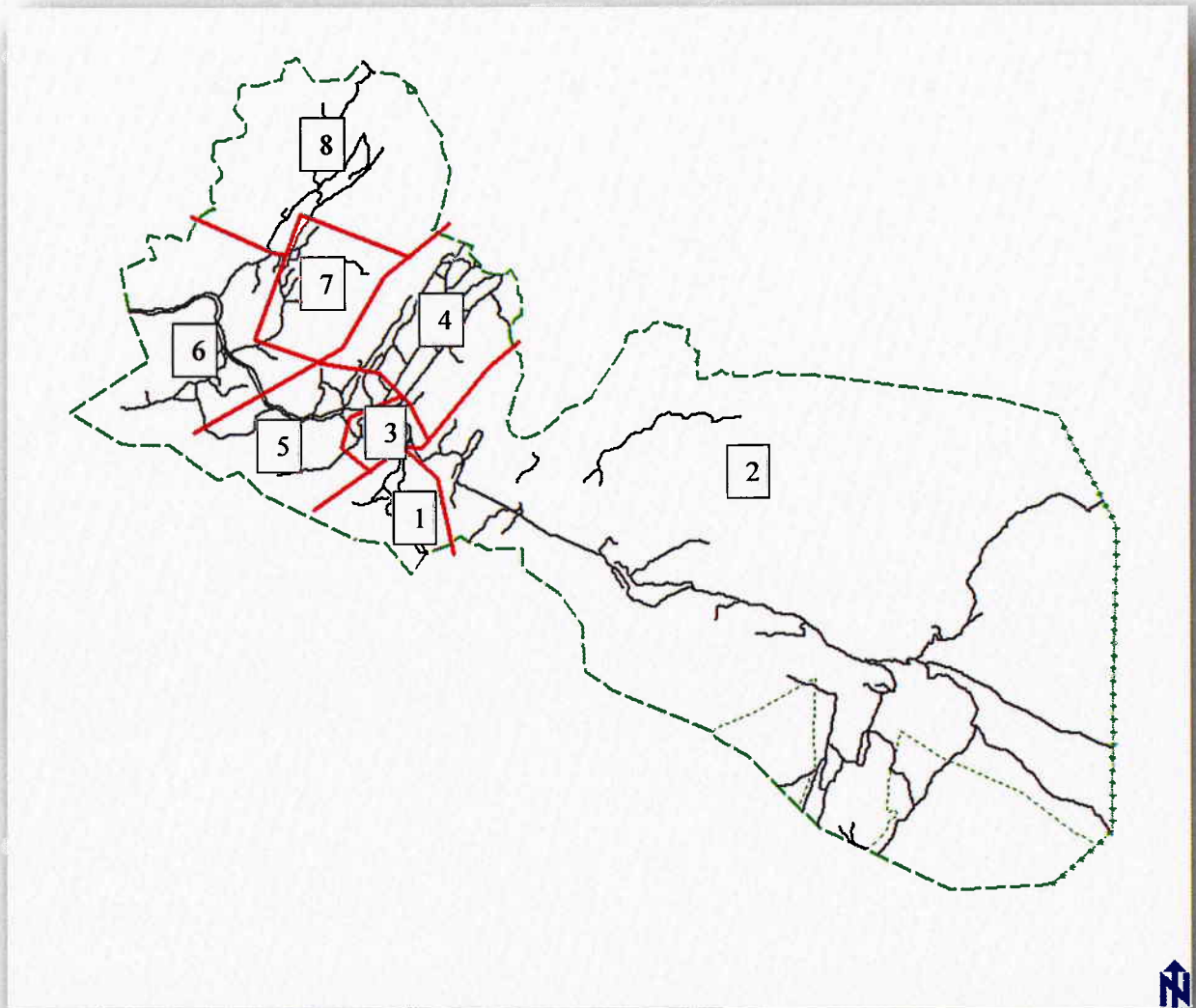
Gjennomsnittsalderen for gårdbrukerne i kommunen er gått ned fra 56 år i 1968 til 46 år i 1999. I år 2008 var gjennomsnittsalderen 49,4 år. Dette er en liten nedgang i forhold til år 2006 da gjennomsnittsalderen var på 50,4 år. I år 2010 er gjennomsnittsalderen igjen gått opp til 50,4 år.

I år 2010 stod landbruket i kommunen for en verditilførsel/verdiskaping på vel 53,8 millioner kroner (se side 21).

Landbruket i de ulike deler av kommunene er nærmere presentert i vedlegg 2. Oversikter som viser utviklingen i landbruket, verdiskaping og verditilførsler mm. finnes også i vedleggene.

Tiltakene i denne utgaven av strategisk landbruksplan er i stor grad rettet mot utvikling i de tradisjonelle landbruksnæringene, men omfatter også tiltak knyttet til viltforvaltning og kultur/miljø.

Det er viktig å presisere at denne planen ikke innebærer en nedprioritering av andre eksisterende tiltak i landbruksnæringene.

FAUSKE KOMMUNE

Soneinndeling for landbruksplan

1. Leivset
2. Vatnbygda og Sulitjelma
3. Fauske sentrum
4. Fauskeiedet
5. Strekningen Erikstad til Venset
6. Nedre Valnesfjord
7. Midtre Valnesfjord
8. Øvre Valnesfjord

I. Beskrivende del

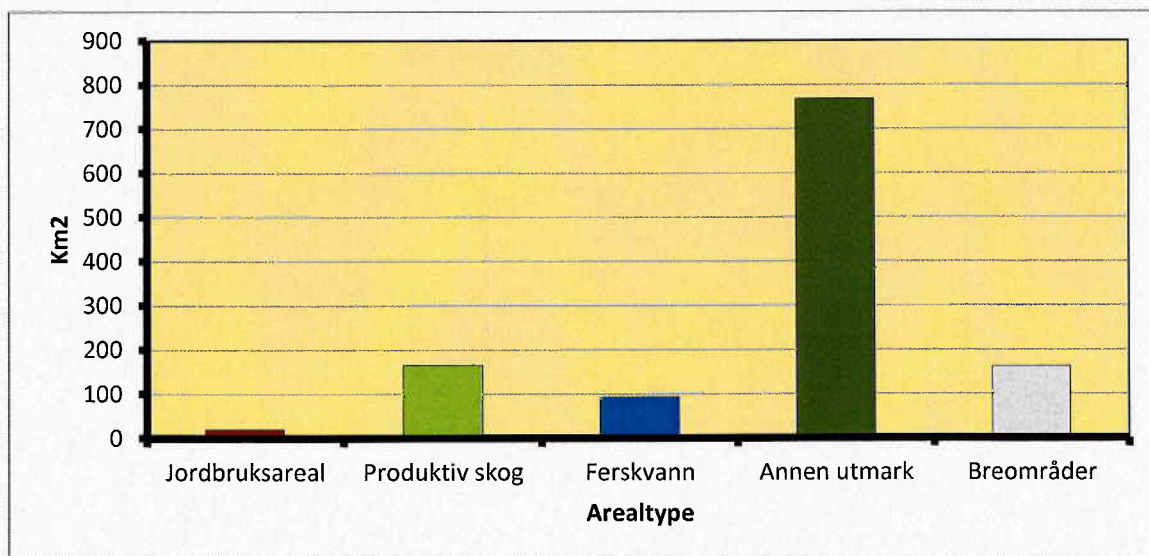
1. Forutsetninger for landbruk.

Berggrunnen i Fauske består i hovedsak av glimmerskifer, glimmergneis, kalkspatmarmor og dolomittmarmor. Rundt Sulitjelmavassdraget finner en kalkglimmerskifer og kalkfyltitt. Dette er bergarter som gir opphav til et næringsrikt og lite surt jordsmonn og dermed gode vekstforhold i skog og mark. Rishaugfjellet med omland og fjellet vest for Valnesfjord består av granitt og granodioritt.

Arealtype	Areal i prosent	Areal i dekar
Jordbruksareal	2	20.000
Produktiv skog	14	165.000
Ferskvann	8	93.000
Annen utmark	63	768.000
Breområder	13	162.000
SUM AREAL	100	1.208.000

Tabell 1. Arealoversikt for Fauske kommune

Størstedelen av kommunens areal er dekket av berggrunn. Av det totale landarealet på i overkant av 1,2 millioner dekar er bare 2 % jordbruksareal (tabell 1 og figur 1). Ca. 14 % av arealet er produktiv skog.

Figur 1. Fauske kommune - Fordeling av landareal i km².

Med unntak av enkelte tørre år er det tilstrekkelig nedbør i vekstsesongen. Det er i første rekke temperaturen i sommerhalvåret, og mangel på snødekke i enkelte områder om vinteren, kombinert med frost, som setter begrensninger på hvilke vekster som kan dyrkes.

Sted	Nedbør*		Temperatur **		Klarvær***		Temp. > 6****		Veksttid døgn
	år	mai-sept	år	mai-sept	år	mai-sept.	første	siste	
Fauske	1040	365	3,9	10,5	365	115	12.mai	06.okt	148
Ås	785	382	5,3	13,3	367	158	26.apr	15.okt	173
Værnes	892	415	5,3	11,8	356	114	02.mai	15.okt	167

* Nedbørnormaler 1961-1990 (DNMI).
 ** Temperaturnormaler 1961 - 1990 (DNMI).
 *** Forholdstall for klarvær. Normaler 1931-1960. (Bruun og Håland, 1970).
 **** Normalverdier 1931 - 60 (DNMI).

Tabell 2. Utvalgte klimadata for Fauske, Værnes og Ås i Akershus.

Fauske har et bedre klima for planteproduksjon enn mange vil vente ut fra geografisk beliggenhet. Sammenlignet med Bodø er veksttidens lengde bare to dager kortere og det er mer klarvær i vekstsesongen. Sammenlignet med Værnes er middeltemperaturen i vekstsesongen 1.3 °C lavere, mens andelen klarvær er på samme nivå. Veksttida er normalt 19 dager kortere i Fauske enn på Værnes og 25 dager kortere enn på Ås i Akershus (Tabell 2).

Husdyrhold basert på fôrproduksjon, og reindrift, er mest robuste mot variasjoner i klima fra år til år. Husdyrholdet danner ryggraden i kommunens jordbruksnæring.

Fauske har også betydelige arealer med bjørkeskog og siden 1908 er det plantet mye gran. Næringsrik berggrunn og godt jordsmonn gir også grunnlag for et rikt plante og dyreliv. Forutsetningene for storviltjakt og ferskvannsfiske er gode.

Kommunen har en sentral plassering i forhold til store befolkningskonsentrasjoner. Dette gir særlige fordeler når det gjelder markedstilgang for ferskvarer som bær og grønnsaker. Stort befolkningsgrunnlag og sentral beliggenhet i forhold til vei og jernbane gir også gode muligheter for friluftsliv og turisme. Samtidig må en være oppmerksom på de begrensninger som hensynet til tradisjonelt landbruk og slitasje på naturen legger på slik aktivitet.

I denne delen av rapporten presenteres kommunen som helhet. En mer detaljert beskrivelse for ulike områder finnes i vedlegg 2.

2. Oversikt for de enkelte næringsgrener.

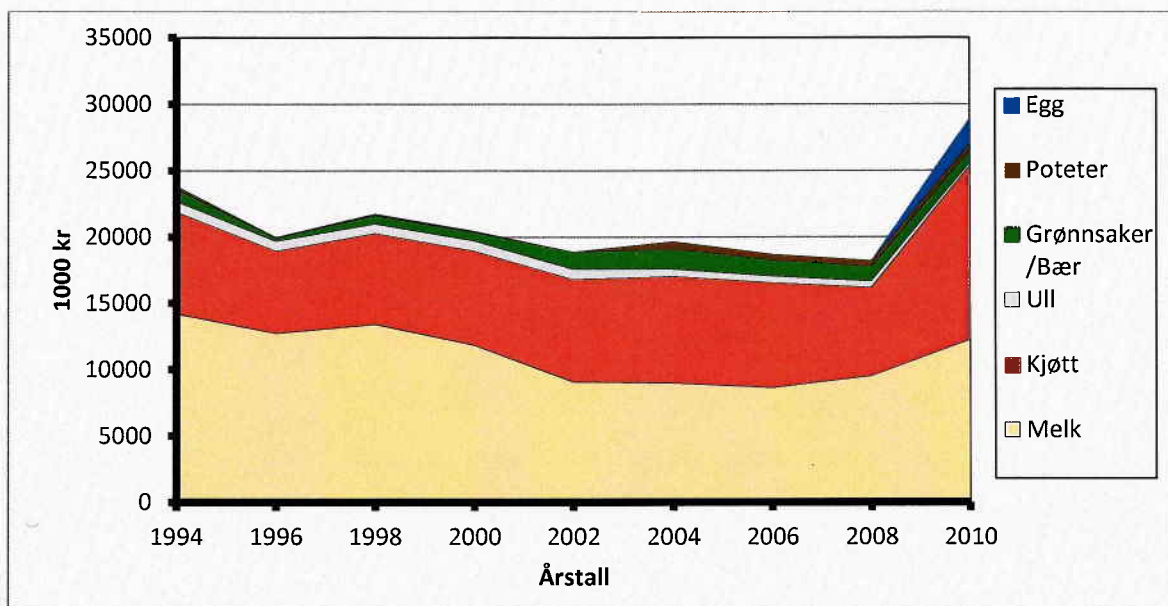
De enkelte grenene av landbruket er såpass ulike at det er naturlig å foreta en oppdeling ved presentasjonen. På grunn av store lokale forskjeller er kommunen delt i 7 soner. Soneinndelingen fremgår av oversiktskartet og en nærmere inndeling etter gårdsnummer i vedlegg 1.

2.1. Jordbruk og hagebruk.

Jordbruk og hagebruk er samlet sett den største landbruksproduksjonen i Fauske. Den samlede produksjonsverdien av de viktigste produktene (melk, kjøtt, ull, poteter og grønnsaker) som var omsatt i 2008 var på ca 18,2 mill. kroner. Som fig. 2 og vedlegg 4 viser har denne verdien i en periode gått noe ned for så å øke i år 2010. Den markerte oppgangen som fremkommer i figur 2 og figur 11 i år 2010, skyldes til dels at driftstilskuddet til melkproduksjon som fra og med år 2002 ikke var lagt inn i melkeprisen, i 2010 igjen er tatt med i prisen. I tillegg har vi fra og med 2010 tatt med produksjonsverdien av høns (egg) samt

verdien av slaktegris produksjon som nå har kommet i gang i Fauske. I tillegg har vi fått med i verdien en del andre tilskudd som tidligere ikke var blitt tatt med.

I 2010 er det anslått at det var ca 90 årsverk i næringen, fordelt på heltids- og deltidsarbeid. Husdyrproduksjonene er viktigst både når det gjelder verdiskaping og sysselsetting. Melkeproduksjonen stod for 42,34 % av verdien av de produkter i jordbruket og hagebruket som ble omsatt i år 2010 (figur 2).

Figur 2. Verdien av omsatte produkter omsatt i og utenom samvirkeorganisasjonene. Fordeling for 1994 - 2010 (Kilde NNS og TINE og gårdbrukere). Akkumulert kurve.

Tall fra søknadene om produksjonstilskudd viser at det de siste årene bare har vært en mindre endringer i antall dyr når det gjelder besetningene av storfe, sau og høns (fig. 3). Når det gjelder økningen av høns i tidsrommet 1994 - 1996 skyldes dette at en bruker som tidligere ikke har fått produksjonstillegg, nå har fått dispensasjon. I virkeligheten var det omtrent like mange høns i 1993 og 1994 som i 1996. Kommunen har den siste tiden fått etablert produksjon av slaktegris, noe som medfører en markert økning i kommunens kjøttproduksjon. Av de 7 områdene kommunen er delt inn i har Fauskeidet (område 4) og Nedre Valnesfjord (område 6) flest melkekyr og andre storfe.

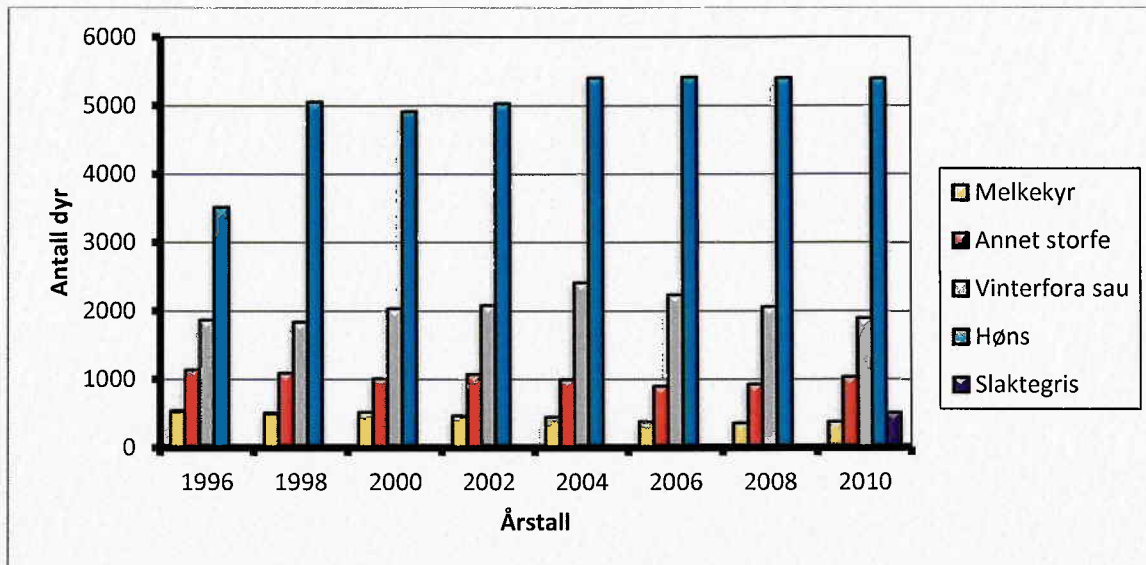
Antall sau på beite i hele kommunen har økt fra 2.997 i 1979 til 4.240 i 1999. I 2010 var antallet sau på beite 5034 dyr. Antallet sau på beite er størst på Fauskeidet (område 4) og i Midtre Valnesfjord (område 7).

Ved kongelig resolusjon av 30. september 1938 ble beiteretten for alle eiendommer som har slik rett i fjellområdet fra Venset til Røsvik overdratt til Fauske og Sørfold Saueholdsforening som fellesbeite med organisert fellessanking. Foreningen hadde 3.600 sauer i området i 1965 (Bruun, 1969). Lyftingsmo og Hersoug (1959) anslo beitekapasiteten i dette området til mellom 4.000 og 4.500 dyr, inklusive rein. På Fauskeidet (område 4), strekningen Erikstad til Venset (område 5) og i Valnesfjord (område 6, 7 og 8) er antall beitedyr nå nær 4.100. Av disse beiter omkring 300 i fjellet øst for Fauskeidet. Det er nå foretatt en ny beitegransking for dette området. Konklusjonen på denne granskningen er at beitet er bra utnyttet, noe i meste laget i den sørlige delen. I nordre del av beiteområdet var det noe ledig kapasitet.

I området øst for Fauskeidet skaper rovdyr problemer (se fig. 5) i forhold til beitebruken. Det er satt i verk tiltak i samarbeid med Fylkesmannens miljøvern avdelingen som omfatter oppsetting av sperregjerde for å hindre at sauen trekker inn i de mest rovdyrutsatte områdene. Det er også satt i gang et prosjekt med tidlig nedtaking av sau fra beitet. Dette

prosjektet ble det fra sentralt hold lagt større vekt på. Det ble inngjerdet et område på ca. 150 dekar på Øynes til dette formålet. I de senere år har dette reserveområdet i liten grad blitt benyttet.

I 2010 var det registrert tap av i alt kun 13 lam forårsaket av rovdyr i Fauske kommune.

Figur 3. Utvikling i dyretall for perioden 1996 - 2010. (Kilder: søknader om produksjonstillegg 1996 - 2010).

Omfanget av potetproduksjonen avtok i henhold til landbrukstellinga/søknad om produksjonstillegg med 160 da til totalt 208 dekar i perioden 1989 til 1998. I år 2010 ble det produsert potet på 66 dekar.

Når det gjelder grønnsaker, var arealet stabilt mellom 1989 og 1994, ca. 160 dekar årlig. Grønnsaksarealet var i 1996 nede på ca. 124 dekar. Dette skyldes to årsaker. Prisene for grønnsaker, særlig for kålvekster, hadde de siste 10 år gått noe ned samtidig som produksjonskostnadene hadde steget. Dette ga dårligere lønnsomhet. Årene 1995 og 1996 med sein vår og dårlige somre ga avlingsskader som nok tok motet fra en del. Årene 2000 og 2001 har heller ikke vært av de beste. I år 2010 var grønnsaksarealet på 89 dekar.

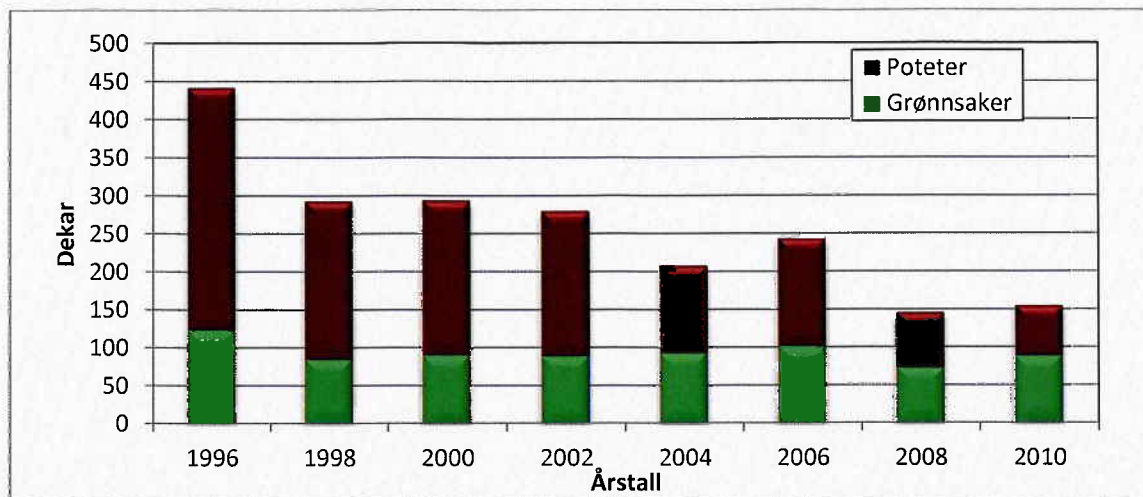
Nedre Valnesfjord (område 6) er fremdeles klart størst når det gjelder produksjon av poteter og grønnsaker.

Det er nå ca 26 dekar med bærproduksjon (mest jordbær, noe bringebær) i kommunen.

Antall bruk i drift var på 94 i år 2000 og var gått ytterligere ned til 65 bruk i år 2010. Av disse var det 17 bruk som hadde kumelkproduksjon.

Det ble i 2010 levert 2.417.940 liter melk fra Fauske, noe som er en liten nedgang sammenliknet med produksjonen i år 2008.

Kommunen yter ikke lenger noe tilskudd til grøfting eller kanalisering. Det er heller ingen statlig tilskuddsordning. Dette er en viktig årsak til at det grøftes svært lite i kommunen, noe som er svært uheldig på lang sikt.

Figur 4. Utvikling i areal for grønnsaker og poteter i perioden 1996 - 2010.
(Kilde: Søknader om produksjonstillegg 1996 - 2010).

I 2008 disponerte personer med rett til produksjonsstøtte 14.733 dekar dyrka mark. Av dette ble 7.373 dekar eller 50,04 % drevet som leiejord. Sammenliknet med tilsvarende tall fra landbrukstellingen i 1989 er det dyrkede arealet i drift 280 dekar mindre i år 2010. På samme tid har antallet bruk i drift blitt redusert med hele 83 bruk. Gjennomsnittlig jordbruksareal i drift pr. eiendom i drift var i 2010 dermed ca 227 dekar.

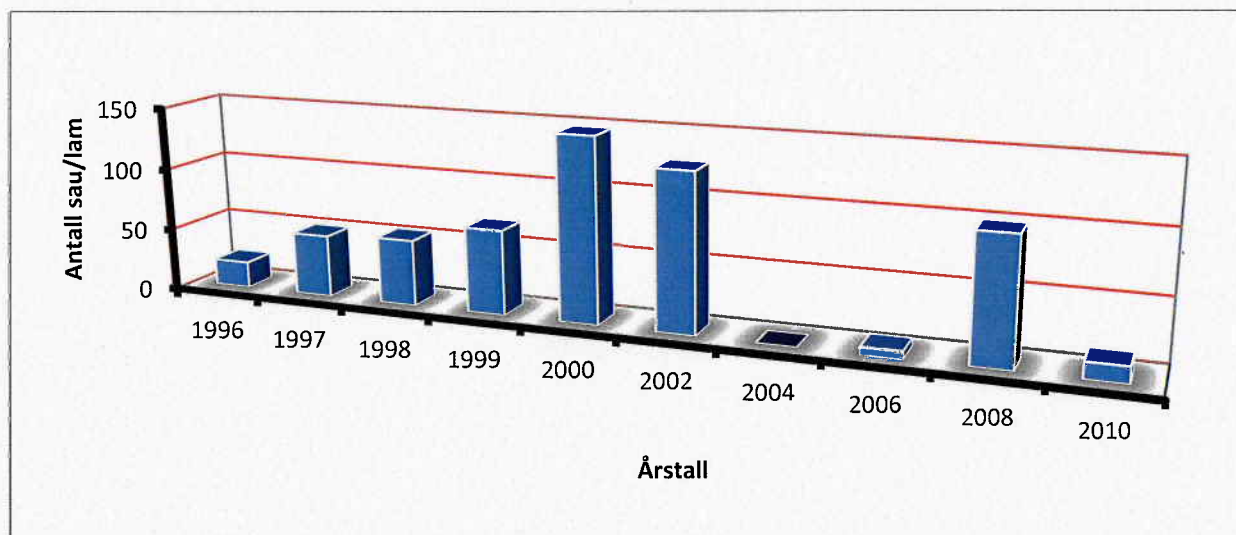

Fig. 5. Antall sau/lam som det ble betalt rovdyrskadeerstaning for i Fauske kommune 1996 - 2010. (Kilde: Fylkesmannen i Nordland, Miljøvern avdelingen)

Det har den siste tiden vært en økning av gjennomsnittsalderen for gårdbrukerne i kommunen. Gjennomsnittsalderen for registrerte søkere på produksjonstillegg i 2010 var 50,4 år mot 47 år i 1994. Gjennomsnittsalderen er likevel markert lavere enn i 1968 da gjennomsnittsalderen var 56 år.

Av de som søkte produksjonstillegg i kommunen var 16 personer 63 år eller eldre i 1994. I 1999 var dette antallet redusert til 5 og i 2006 var tallet 4. I 2010 var det 8 brukere eldre enn 63 år. Det vil jevnlig være generasjonsskifte på gårdsbruk med melkekvoter. Dersom driften i slike situasjoner opphører vil kvotene etter dagens regler være tapt for kommunen innen 5 år etter driftsstans.

Fra år 2000 har Eggen gartneri på Klungset levert molteplanter for salg av de 4 sortene som er godkjent som egen sort. Dette er etter avtale med statens stamplantestasjon Ervik som har «lisens» fra statens forsøksstasjon på Holt. Salget av molteplanter og rhizomer fra Eggens Gartneri på Klungset er nå foreløpig opphørt. Etterspørselen ble så liten at det var vanskelig å få til lønnsom drift. Salget av statskontrollerte jordbærplanter går derimot godt.

Det er nå 6 personer som fortsatt driver med honningproduksjon i kommunen. Klimaet er i grenseland for å lykkes med en lønnsom produksjon, men den honningen som blir produsert, er av veldig god kvalitet.

Produksjonen i 2011 ble ikke så god som man i utgangspunktet kunne ha ventet. Det ble for varmt og tørt. Det ble derfor en forholdsvis dårlig avkastning pr. kube, kun ca 25 kg honning.

2.2. Skogbruk.

Fauske kommune ligger i et område hvor bjørk er det dominerende naturlige treslag. Lauvskogen dekker ca. 155.000 dekar av det produktive skogsarealet i kommunen. Det finnes også spredte forekomster av naturlig furuskog. Granskogen er plantet og forynger seg, i motsetning til den allmenne oppfatning, naturlig når den blir gammel nok. Det er plantet over 30.000 dekar norsk gran og vel 1.000 dekar andre bartreslag. Gjenstående areal som er egnet til skogplanting er anslått til omkring 15.100 dekar.

Det foreligger ingen nøyaktig skogstakst som viser bonitetsfordelingen for skogsmarka i Fauske kommune. Boniteten angir arealets evne til å produsere skog ut fra klima og jordsmonn. Kommunens skogforvaltning har foretatt en vurdering av det økonomisk drivbare arealet og kommet frem til at omkring 30 % har høy, 50 % middels og 20 % lav bonitet.

Produktiv skogsmark er definert som arealer med en gjennomsnittlig produksjonsevne for skogsbestandets omløpstid på minst 0,1 fastkubikkmeter pr. dekar og år. Det er mye brattlendt skogsmark i kommunen, og mer enn 28 % av den produktive skogen er regnet som ikke drivbar etter dagens driftsmetoder og krav til inntjening. En grov oppmåling viser at det økonomisk drivverdige arealet er på i overkant av 140.000 dekar. Av dette er noe over 105.000 dekar lauvskog.

Årlig løpende tilvekst for granskogen i kommunen er anslått til 21.000 fastkubikkmeter.

Statistikk fra kommunens skogforvaltning gir en oversikt for utviklingen innen skogbruket. Skogbrukssjefen kan vise til at tilstanden for yngre plantefelt stort sett er god, men at det er behov for fjerning av lauvkratt og lauvskjerm i enkelte områder.

Den organiserte skogplantingen har lange tradisjoner i kommunen. Det første såkalte fredsskogfeltet ble påbegynt i 1908 med tilplanting av 1 dekar. Planteaktiviteten holdt seg under 100 dekar pr. år til 1954. I perioden 1954 til 1974 ble det samlet plantet 24.441 dekar med en årsrekord på 2.528 dekar i 1963. For tiden er det svært få dekar som blir skogreist. Det har de siste årene derimot blitt satt ut en god del planter på areal hvor det har vært sluttavvirket eldre gran.

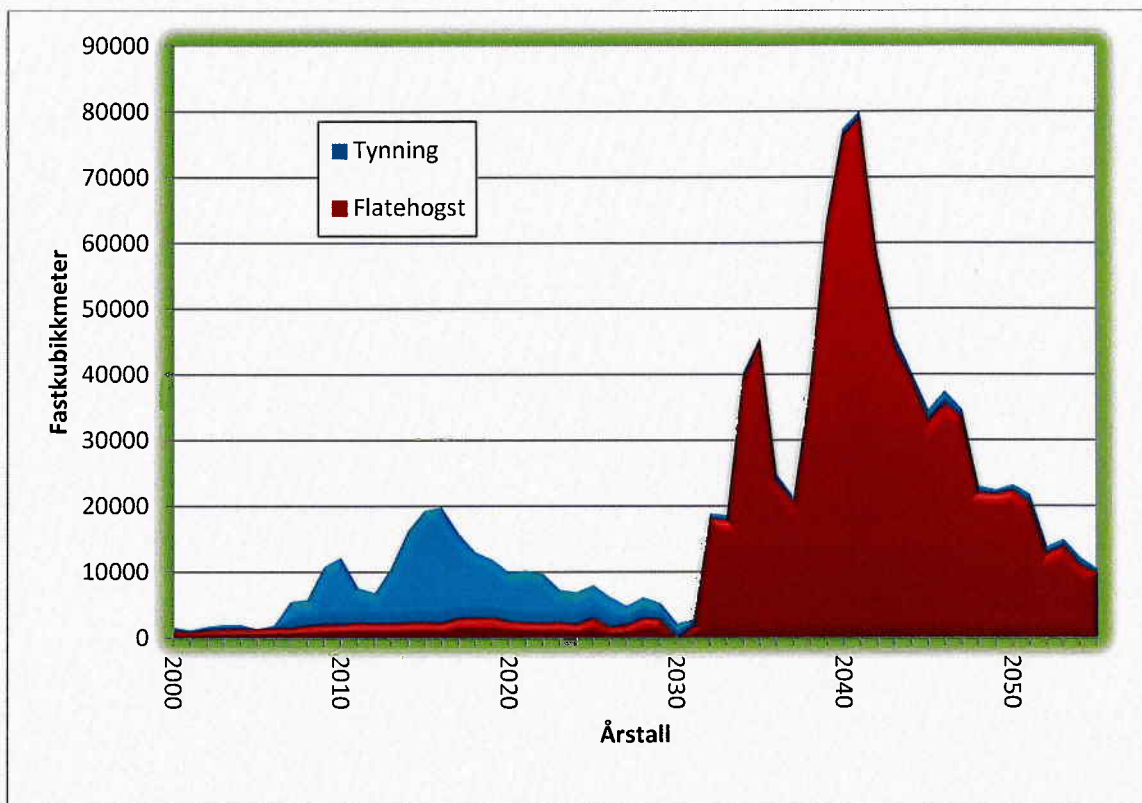
I de etablerte granfeltene har det nå blitt et stort behov for tynning samt en del sluttavvirkning. Fra og med 2004 har man for alvor begynt å sluttavvirke de eldre fredsskogfeltene (se fig. 8). Skogsentreprenører i området har i 2009 begynt å førstegangstynne barskog i stor stil med hogstmaskiner.

En del av den eldre lauvskogen er i ferd med å råtne ned og bør slik sett avvirket snarest mulig. Det er også behov for en del tynning i yngre lauvskog der denne står tett.

Det hogges bartrevirke til sagbruk og papirproduksjon og lauvtrevirke og dels bartrevirke til brensel og produksjon av ferrosilicium. Hogsten til brensel har normalt vært størst. De siste årene har volumet av gran for salg begynt å bli like stort eller større. I 2007 var for eksempel

volumet av gran tømmer for salg på mer enn 5.500 fm³. Det er større etterspørsel etter trevirke i området enn det som avvirkes.

Det er laget prognoser som viser forventet tynning og sluttavvirkning i granplantefelt i årene fremover. Prognosen bygger på forutsetningen om middels bonitet og at sluttavvirkning foretas når trærne er 80 år gamle.

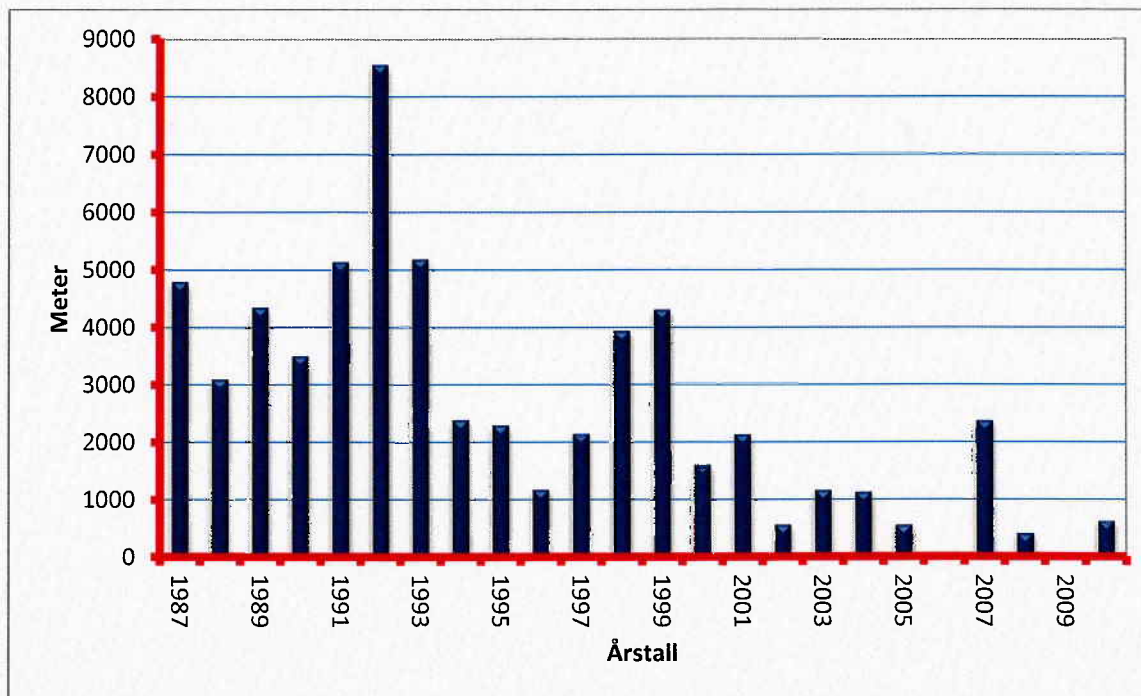

Figur 6. Prognose for sluttavvirkning og tynning i granskog i Fauske fra 2000 til 2055 Akumulert kurve. (Kilde: Skogbrukssjefen i Fauske). Akumulert kurve.

Prognosen viser at behovet for tynningshogst øker sterkt fra år 2007 og holder et høyt nivå frem til omkring 2027 (Figur 6). Samtidig øker potensialet for sluttavvirkning som får en kraftig stigning fra ca. år 2032 og når en topp på nærmere 80.000 fastkubikkmeter pr. år omkring år 2040. I praksis vil hogstforløpet ikke komme til å forløpe slik det fremgår av figur 6. Hogsten vil nok jevne seg betydelig mer ut over tid og heller ikke bli samlet sett så stor som figuren viser. Siden en god del av arealet ikke har middels skogbonitet, men høy skogbonitet (gjelder særlig de eldste feltene) og fordi man har en tendens til å sluttavvirke forholdsvis tidlig, så vil en stor økning i sluttavvirkningen i praksis sannsynligvis komme allerede omkring år 2020.

Det er lagt ned betydelige innsats og midler i bygging av skogsveier. Pr. 1. januar 2011 eksisterer det ca 160 km med traktorvei og ca 13 km med skogsbilvei i hele kommunen. Det foreligger forslag til bygging av ytterligere ca 48 km traktorvei og 22 km bilvei. Eksisterende og planlagte veier skal betjene ca 140.000 dekar økonomisk drivverdig skog. Se figur 7.

Område 2 (Vatnbygda og Sulitjelma) har over 51.000 dekar eller nærmere 37 % av det økonomisk drivbare skogarealet i kommunen. Valnesfjordområdet (område 6, 7 og 8) har i overkant av 41.000 dekar eller vel 29 % av det samlede skogarealet. Det er bygd mest skogsveier i de områdene som har mest produktiv skog.

Figur 7. Skogsveibyggning i Fauske kommune. (Kilde: Skogbrukssjefen i Fauske)

Alpin skoggrense i Fauske ligger på mellom 350 - 640 meter over havet. På grunn av forholdsvis beskyttet beliggenhet er skadelig påvirkning fra sjørokk og vind relativt liten. Denne påvirkningen kan sees innen en avstand på 50 meter fra sjøkanten.

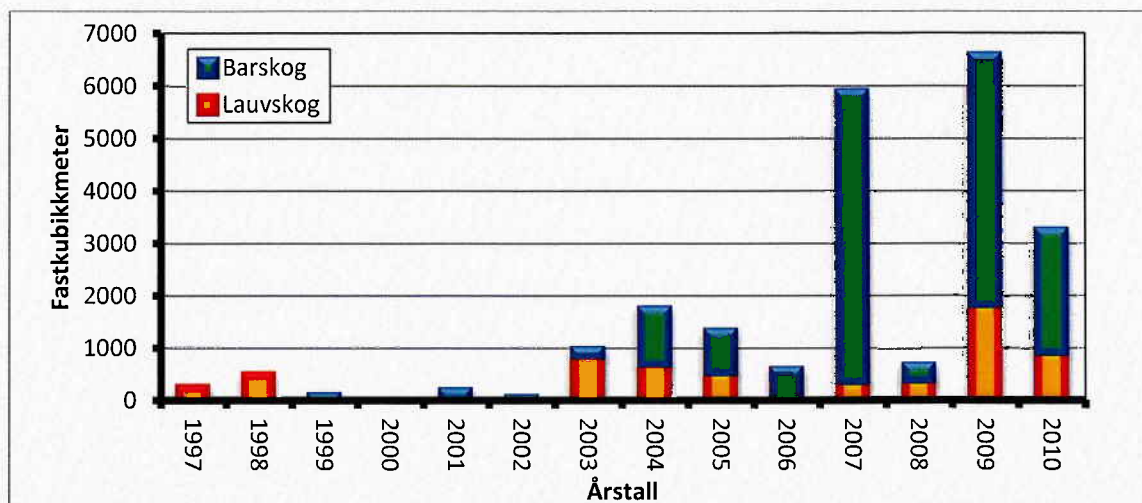
Hele skogarealet i Fauske er definert som vernskog for å beskytte områder hvor skogen har stor betydning for lokalklimaet. Dette fører til en generell meldeplikt for skogshogst med unntak for hogst til egen husholdning og for hogstflater under 5 dekar i nærmere angitte områder. Dette innebærer ikke naturvern i vanlig forstand, men er å anse som et vern av skogbruksnæringens eget ressursgrunnlag hvor det også tas rimelig hensyn til andre berørte interesseområder.

Det var etablert fire overvåkingsflater i Øvre Valnesfjord for å vurdere skogens helsetilstand. Man har ikke registrert noen samlet sett dårligere helsetilstand de 20 årene overvåkingen har pågått. Det kan se ut som om det var naturlige klimatiske forhold som først og fremst forårsaket de årlige endringene i skogfeltenes helsetilstand. De fire overvåkingsflatene er nå nedlagt (2007).

Skogbruket berører store områder og har innvirkning på annen bruk av utmarksarealene. Plantefelt kan f.eks. føre til dårligere fremkommelighet og skjerming for utsiktspunkter. Samtidig virker granskog lunende og gir både dyr og mennesker ly mot vær og vind og øker mangfoldet i skogen. Bygging av skogsveier fører til at store områder blir lettere tilgjengelig for allmenheten. Det har ofte blitt uttrykt, fra folk i bygder hvor det har blitt bygd skogsveier, at skogsveibyggninga øker velferden og trivselen i bygda. For reindriften skaper planting og økt tilgjengelighet for allmenheten problemer i enkelte områder. Skogreisningen kan også komme i konflikt med jordbrukets beiteinteresser.

Det er her viktig å huske på at skogreisningen på dramatisk vis øker skogarealenes økonomiske verdi. Det kan bli snakk om en 10 – 12-dobling av skogarealenes nettoverdi. Fauske kommune vil i fremtiden bli selvforsynt med tømmer til produksjon av trelast.

Alt for store hogstflater og fjerning av skog som skjermer mot kaldluftstrømmer og vind kan føre til betydelige endringer i lokalklima. Dette er særlig viktig i området opp mot skoggrensa hvor fjerning av skjermende skog i verste fall kan umuliggjøre etablering av ny skog

Figur 8. Fauske kommune – Hogst for salg til sagbruk, vedsentraler og industri.
(Kilde: Skogbrukssjefen i Fauske)

Dette er noen av de momenter som man må ta hensyn til når en skal planlegge utviklingen av en næring som har et stort potensiale til å skape virksomhet og arbeidsplasser. Ved planlegging og god kommunikasjon kan en unngå at denne virksomheten gir unødig tap av muligheter for annen virksomhet eller at den forringer opplevelsesverdier.

2.3. Reindrift.

Reindriften står i en særstilling blant landbruksnæringene både når det gjelder arealbruk og organisering. Arealbruken er ekstensiv og man er avhengig av store beiteområder og fri adgang til flytting innenfor og mellom områdene. Lov om Reindrift av 15. juni 2007 omhandler blant annet de rettigheter reindriften har til beite, nødvendige anlegg, ferdsel og opphold, uttak av brensel og trevirke, jakt, fiske og fangst.

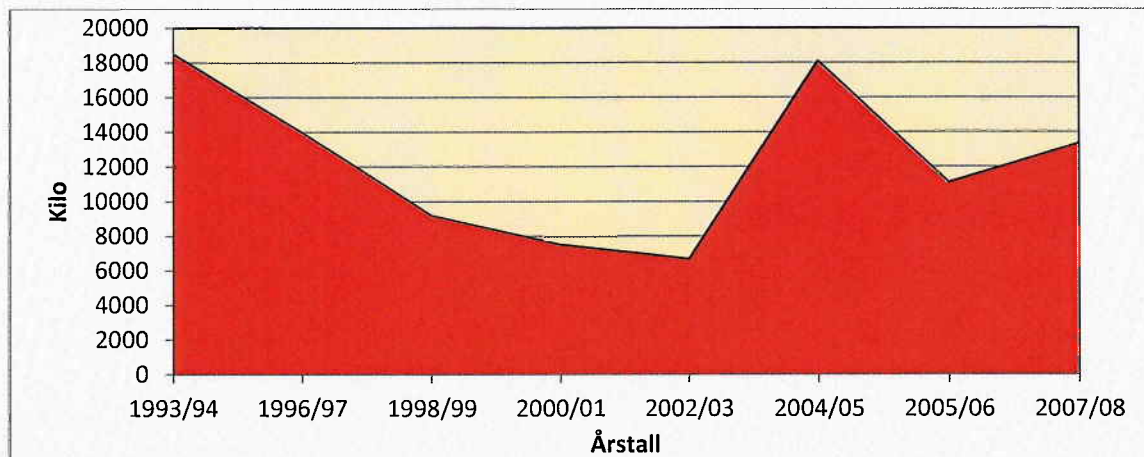
Administrativt er den offentlige reindriftsforvaltningen styrt fra Reindriftskontoret i Landbruksdepartementet, en sentral reindriftsforvaltning i Alta og regionale kontor med ansvar for ulike områder. Reindriftsforvaltningen Nordland har kontor på Fauske.

Fauske kommune berøres av to reinbeitedistrikt og beiteområdene krysser kommunegrenser og landegrenser. Ny distriktsinndeling ble vedtatt av Reindriftsstyret 27.04.1999. Reindriften er en grenseoverskridende næring. Reinbeitekonvensjonen mellom Norge og Sverige (1972) utløp i 2005.

Balvatn reinbeitedistrikt grenser i nord opp Laksåvassdraget til Blåmannsisen og inn til Riksgrensen, Saltdalsfjorden og Saltdalselva i vest, Junkerdalen i sør og riksgrensa mot Sverige i øst. Området har 2 siidaandeler og en produksjonsflokk på 973 dyr pr. 1. april 2011.

Duokta reinbeitedistrikt grenser til Balvatn distrikt i sør og videre ut Skjerstadvjorden, følger riksgrensa i øst, fra riksgrensen i nord langs vassdraget ned til Kobbelv og ut Leirfjorden i Sørfold. Distriktet har 3 siidaandeler og en produksjonsflokk på 783 dyr pr. 1. april 2011.

Det er utarbeidet digitale arealbrukskart for hele kommunen i samarbeid mellom NIJOS, Reindriftsforvaltningen og reieneierne. Kartene er tilgjengelige på internett (www.reindrift.no). På kartene har en markert beiteperiode for de ulike områdene, flyttleier og trekkleier, faste installasjoner mm. Kartene gir verdifull informasjon om hvordan næringen bruker arealene i kommunen og hvorfor det er særlig viktig å ta hensyn i enkelte områder.

*Figur 9 B. Produksjon av reinkjøtt ved reineiere i Fauske kommune.
(Kilde: Reindrifftsforvaltningen Nordland)*

I Fauske kommune benytter Duokta reinbeitedistrikt en del av Øvre Valnesfjord til vårbeite og kalvingsområde. Dette gjelder området rundt Sætervatnet og Halsvatnet. Sommerbeitet berører vestre del av Valnesfjorddalen mens høstbeitingen er konsentrert mellom Valnesfjord og Fauskeeidet og på og omkring Finneidfjellet. Høstbeitingen starter så seint at sauene er borte fra beitemene når reinen kommer. Det er ingen store konflikter mellom sauehold og reindrift, men reinen skyr områder hvor sauen har beitet. Vinterbeitemene er konsentrert øst for Fauskeeidet (område 4), men Nedre Valnesfjord (område 6) og strekningen Erikstad til Venset (område 5) blir også benyttet.

Drivingsveier eller flyttleier og trekkleier for reinen er markert på reindrifftskartet. Myrområdene på Fauskeeidet og i Valnesfjord er viktige flyttleier. Fauskeeidet krysses ved Tverå og over Stormyra. I Valnesfjord følger flyttleien dalbunnen på vestsida av Lakselva. Flyttleier har et strengt vern, jfr. Reindrifftslovens § 22, og er ikke lov å stenge.

I Balvatn reinbeitedistrikt er grensene mellom de ulike årstidsbeitemene mer uskarpe enn for Duokta reinbeitedistrikt. Området fra Sulitjelma og sørover til Balvatnet er et viktig vårområde hvor kalvingen pågår. Kalvinga foregår i mai og reinen er da meget var for forstyrrelser. Det er også mange trekkleier for reinen i området mellom Fagerli og Kjelvatn.

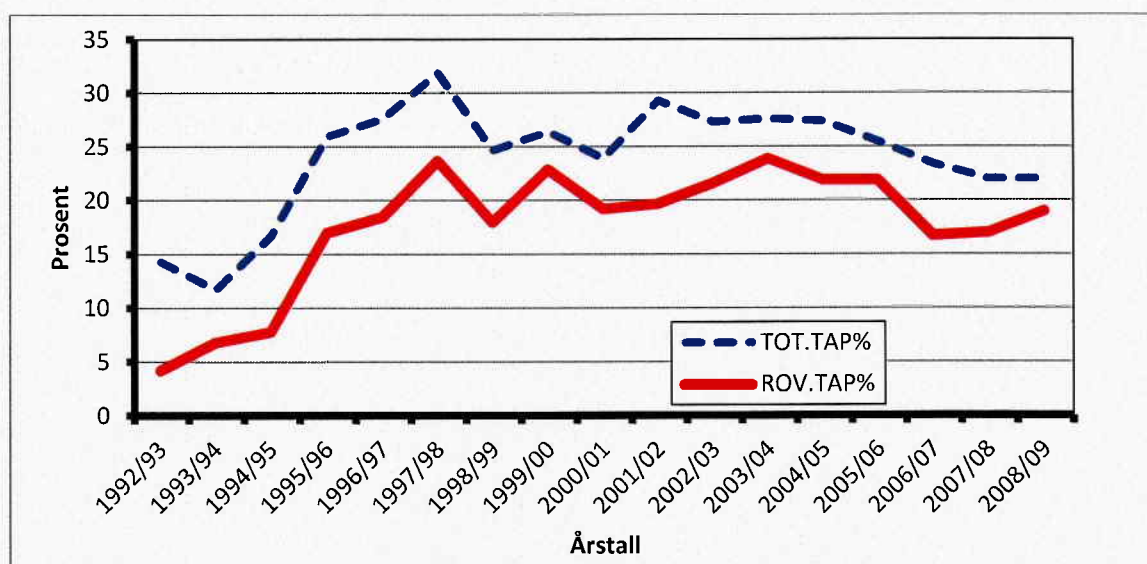
Både Balvatn og Duokta reinbeitedistrikt har utarbeidet distriktsplaner. Disse planene beskriver utnyttelsen av beiteområdene på en mer detaljert måte, beskriver driftsmessige behov fremover, og er dessuten et viktig innspill til kommunens arealplanlegging. Planene har vært ute på høring til kommunen, og er nå stadfestet av områdestyret for reindrifften. Ferdigstilling av kommunens arealplan letter arbeidet med å samordne arealbruken mellom ulike arealinteresser.

Duokta reinbeitedistrikt har tidligere etablert et godkjent reinslakteri i Holtan. Distriktet arbeider nå med planer om å få flere dyr å slakte ved dette slakteriet samt å få til en større grad av videreføring. Det er nå satt i gang et interreg-prosjekt i samarbeid med en svensk sameby, med sikte på å få til økt samarbeid i grenseområdene og slakte svensk rein i Norge.

Reindrifften står overfor en rekke utfordringer i tiden fremover. Reineierne gir uttrykk for at turisme og friluftsliv utgjør en alvorlig trussel i mange områder. For Fauske kommune gjelder dette i første rekke Sulitjelmfjellene, hvor det enkelte år har vært store vanskeligheter under slakting i september pga. stort jaktpress. I utgangspunktet forsøker man å få gjennomført slaktingen før jakta starter, men dette er helt avhengig av værforholdene. Det store presset medfører i perioder betydelig merarbeid for reindrifften. Det er nå innledet et samarbeid med Statskog for å øke informasjon ut til jegerne om å vise hensyn i de mest følsomme områdene for reindrifften i de første dagene av jakta.

Dersom grunneierne i kommunen organiserer utnyttelsen av utmarksressursene uten å ta hensyn til reindriften vil det også oppstå problemer i de sentrale strøk av kommunen.

Ved siden av det forannevnte har økningen i rovdyrbestanden etter hvert utviklet seg til å bli et av de største problemene for en bærekraftig reindrift. Selv om reiene jobber godt og målrettet med produksjonsfremmende tiltak, opplever de at både reintall og produksjon går ned. Resultatet av deres innsats er det rovdirene som høster. Frem til begynnelsen av 90-tallet var de totale tapene stabile på ca. 10-15% mens rovvilttapene lå på 2-6%. I 1992/93 var antallet tapte rein p.g.a. rovdyr 109 dyr (4,2%). I 1997/98 var det så mye som 647 dyr (23,4%) som var gått tapt p.g.a. fredede rovdyr, (fig.9). Denne utviklingen har ført til at en stadig større andel av reiene inntekter kommer i form av «rovdyrerstatninger». Rovvilttapene har vært størst i Balvatn reinbeitedistrikt. For noen få år siden lå rovvilttapene forholdsvis stabilt i overkant av 20 % og var urovekkende store. De siste driftsårene har rovdyr tapet gått noe ned og lå på 17 % i driftssesongen 2007/08 og 19 % i 2008/09. Dette er imidlertid fortsatt et altfor stort rovvilttap for reindriftnæringen.

Figur 9. Tap av rein ved rovdyr for reiere bosatt i Fauske kommune (Kilde: Reindriftnæringen Nordland).

På grunn av den ekstensive arealbruken kommer reindriften ofte i konflikt med andre arealbruksinteresser. Fra reindriften hevdes det at de indirekte følgene av at arealer blir omdisponert ofte er større enn de direkte. Vei og jernbane stenger for utnyttelse av beiteland, mens oppdyrking av arealer fører til at områdene rundt også berøres fordi reien har lett for å komme inn på dyrket mark. Drenering av myrarealer forringer beiteverdien av disse områdene som vinterbeite. Vinterbeite er dessuten minimumsfaktoren for størrelsen på reindriften.

Utmarksgjerdene skaper problemer der de krysser drivingsveier eller flyttleier. Porter i disse områdene vil hindre unødig ødeleggelse av gjerdene. Ellers er det et generelt ønske om at gjerdene som skjermer mot dyrkamark bør være noe høyere og at en ikke bruker piggråd som øverste streng.

Selv om forholdet til gårdbrukerne i området oppleves å være relativt lite konfliktylt er det grunn til å være våken for følgende konfliktområder:

- oppdyrking eller annen kultivering av myr

- anlegg av kanaler og veger og etablering av plantefelt i flytteleia
- oppsett av gjerder, hytter og andre faste installasjoner
- organisert bruk av utmark i samme periode som reinen oppholder seg i området

2.4. Utmarksnæringer.

Jakt og fiske er de viktigste utmarksnæringene. Kommunen har en forholdsvis stor elgstamme. Kommunen er inndelt i 5 bestandsplanområder. Det er ett enkeltvald. Det er inngått avskytingsavtale for bestandsplanområdene. Avtalen gjelder for 3 år om gangen.

Fauske kommune er med i et samarbeid med Jernbaneverket, Statens vegvesen (Mesta) og kommunene Bodø, Saltdal, Sørfold, Meløy og Gildeskål som går ut på å gjøre forebyggende arbeider for å hindre påkjørsler langs veiene og jernbanelinja.

Det er ført statistikk over tildelte og felte dyr tilbake til 1964 da det ble åpnet for for elgjakt. Den gang ble det gitt tilsagn om felling av 10 dyr og det ble felt 8. I 2010 ble det felt 115 elg, noe som er foreløpig rekord for felte elg i kommunen. Dette er en markant økning sammenliknet med jakten i år 2008 da det ble felt 82 dyr.

Figur 10 viser utvikling i avskyting og fordeling mellom hanndyr, hunndyr og kalver. Registreringer viser at elgstammen har vært voksende i kommunen sett under ett.

Elgstammen var blitt stor før jakta 1999, men den store snøvinteren år 2000 gjorde at det ble ekstra mange dyr påkjørt av bil og tog. Tog tok hele 28 av de 39 dyr som ble drept utenom regulær jakt i jaktåret 1999/2000. Sommeren 2000 besørget kommunen rydding av skog langs det meste av jernbanens område i Fauske kommune, og håpet at dette ville gi positiv effekt ved kommende snøvintre. Kostnadene ved ryddingen ble dekket av jernbaneverket. Jaktåret 2010 ble det drept 2 elg av tog og 15 elg av bil. Samlet avgang av elg ved påkjørsel av tog/bil var dermed 17 elg.

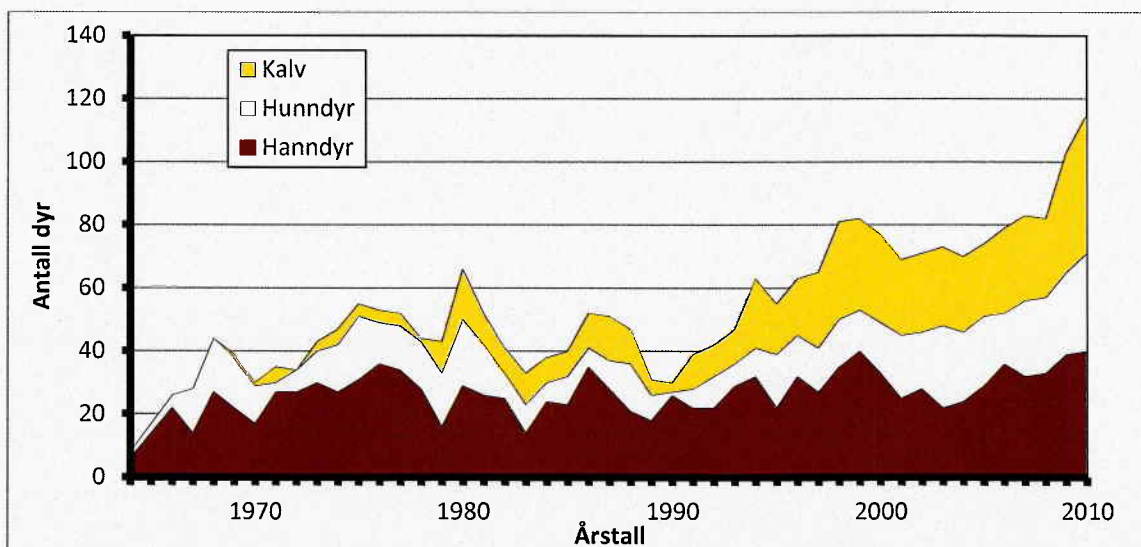

Fig. 10. Avskyting av elg i perioden 1964 – 2010 (Kilde: Fauske viltneemd). Akumulert.

Tidligere hadde hagebruksnæringen litt problem med den voksende elgstammen, men gode elektriske gjerdar holder elgen unna jordbær- og grønnsaksland. I Valnesfjord er det likevel fortsatt noe problem i forhold til grønnsaksproduksjonen. Rådyrstammen som etablerte seg i kommunen i 70-årene, har gått en del tilbake og det er bare spredte individer rundt omkring i hele kommunen. Gaupa antas å være hovedårsaken til nedgangen i stammen. Det registreres et og annet rådyr som blir påkjørt av bil. For tiden er det ikke tillatt jakt på rådyr.

Forholdene for småviltjakt er gode i kommunen med tilrettelagt salg av jaktkort i de mest attraktive områdene (både på privat- og statseid grunn). Bestanden av småvilt varierer noe fra år til år, men jaktåret 2000/2001 var et særlig godt rypeår. De siste årene har vært forholdsvis dårlige. I 2011 synes småviltbestanden å ha blitt noe større.

Innlandsfisket er i hovedsak konsentrert om Øvre Valnesfjord, Fauskeidet og Sulitjelmaområdet. I disse områdene foregår også en del isfiske. Vassdragene i kommunen er av miljøvernavdelingen vurdert til å ha et potensiale på 500 - 1.000 kg laks og sjørret pr år.

Salg av fiskekort er organisert gjennom utmarkslag/elveeierlag og gjennom Statskog.

Nordland fylke er inndelt i 11 kultiveringssoner for fiske for å unngå spredning av smitte. Fauske kommune med unntak av Valnesfjord tilhører Sone Indre Salten som også omfatter Saltal.

Valnesfjordområdet hører til Sone Ytre Salten.

Lakselva i Valnesfjord er prioritert som et vassdrag med regional betydning der det bør settes i verk tiltak i form av tilrettelegging og informasjon.

Det er utarbeidet felles fiskekort for privat grunn i kommunen for de grunneierlag som er med i samarbeidsordningen.

I Vallvatnet er det opparbeidet adkomst for funksjonshemmede og satt opp brygge som har båt plass og som det kan fiskes fra. Dette er gjort av kommunen. Fiskeforvaltningen har "sponset" en båt til dette.

2.5. Friluftsliv og turisme.

Det er flere større og mindre befolkningskonsentrasjoner i og omkring Fauske kommune. I tillegg er det stor gjennomfart av reisende og turister fra inn- og utland.

Det er laget flere utredninger om tilrettelegging for turisme og friluftsliv i området. I Øvre Valnesfjord ble det utarbeidet en plan i 1969 (Bruun, 1969). Området betegnes som svært sentralt som helgeutfartssted for Bodøs og Fauskes befolkning. Naturforholdene gjør det mulig å legge til rette for sammenhengende turløyper fra Bodø, Fauske og Røsvik.

Statskog Nordland, avd. Salten er en betydelig eiendomsforvalter i Fauske kommune. Statskog legger opp mye av arbeidet sitt regionalt slik at flere kommuner blir berørt. I Fauske vil Sulitjelmaområdet og Øvre Valnesfjord bli berørt av foreliggende planer (Direktoratet for Statens Skoger, 1990).

I Fylkeskommunens plan for hytter og friluftsliv i Salten er Sjunkfjord-Mistfjord området utpekt som regionalt friluftsområde som bør sikres mot inngrep (Nordland Fylkeskommune, 1986). I Valnesfjordområdet og Sulitjelma er det foreslått fysisk tilrettelegging for å bedre forholdene for brukere av områdene. Det foreslås også tilrettelegging for bading i Nordvika. Her er det nå opparbeidet avkjøringsvei til asfaltert parkeringsplass for badegjester samt en undergang under jernbanelinja.

I fylkeskommunens plan foreslås Storvikdalen erstattet av Storhaug - Mefjell området. Denne planen foreslår også en vurdering av området mellom Coresjavri og Furuhaugen.

Kistrandfjellet, Nordvika, Øvre Valnesfjord og Sulitjelmaområdet er utpekt som friluftsområder av regional interesse.

Jukerdal nasjonalpark som også omfatter en del fjellområder i Sulitjelma i Fauske kommune, ble etablert i 2003.

I 2007 ble det lagt ut til offentlig høring et forslag til nasjonalpark for Sjunkan – Misten. Det foreslåtte verneområdet omfattet også store areal i Fauske kommune, nærmere bestemt nordvestre, nordre og nordøstlige deler av Valnesfjord. Området ble vernet som nasjonalpark 5. februar 2010 med navnet Sjunkhatten nasjonalpark.

I 1985 hadde Fauske kommune ca 720 hytter konsentrert i Sulitjelma- og Kistrandområdet. I kommuneplanen som ble vedtatt 14. februar 2011, er det lagt ut områder hvor det kan tillates spredt fritidsbebyggelse. Vi har slike områder ved Furnes, Bringsli, Tokdalen, Brennheia, Solvik-/Leivsetmarka, Gjengangenga, Lakså/Nordal, Stormo, Øvre Skoffedal og Nedre Skoffedal, Tverrlia og ved Sjøstådal (sørsiden av elva).

Det er 3 oppstillingsplasser for campingvogn i Valnesfjord med 230 - 250 plasser og 2 i Sulitjelmaområdet med mer enn 120 oppstillingsplasser. Daja Camping har i tillegg 12 utleiehytter.

Valnesfjordvatnet med tilliggende nedslagsområde er vedtatt som vernet vassdrag.

Det er tilrettelagt for parkering ved Arsenalet i tilknytning til turområder i Klungsetmarka. På Fauskeidet er det bygd fugletårn ved Kvitblikkvatnet. Et liknende tårn er bygd ved Klungsetleira. Det bør anlegges parkering ved Alveneshalvøya, Øyneshalvøya og Leivsetodden. Ved Leivsetodden foreslår man også tilrettelegging for adkomst til sjøen. På Øyneshalvøya er det fornminner.

Det finnes en god del naturlige grotter i kommunen og noen av disse har ganske store dimensjoner og er kjent og brukt i friluftssammenheng. To av disse er Okshola ved Vatnbygda og Svarthammerhola ved Moen.

Fauske kommune er en av relativt få kommuner med større permanente isbreer (13 % av kommunens landareal). I den østlige del av kommunen, i Sulitjelmaområdet, ligger isbreene Blåmannsisen og Sulitjelmaisen. Det foregår en del friluftaktiviteter i tilknytning til disse isbreene.

3. Tilskudds og låneordninger.

Næringslivet er under stadig omstilling og det ytes betydelige beløp over statsbudsjettet til omstillingsprogrammer. Industri og annet næringsliv har også ulike støtteordninger for å styrke konkurranseevnen. Landbruket har lenge hatt en særstilling innen næringslivet ved at næringsorganisasjonene har forhandlet direkte med staten om forutsetningene for bøndernes inntekter. Bruken av tilskudd og gunstige lånebetingelser har vært en viktig del av denne politikken. Man har også villet styre produksjonen av husdyrprodukter utenom korndistriktene på Østlandet og i Trøndelag. Differensiering av tilskuddsordningene har vært et viktig redskap for å oppnå dette.

På grunn av at den innenlandske etterspørselen etter matvarer vi kan produsere selv etterhvert er dekket og at internasjonale avtaler setter begrensninger, har man gått over fra å gi tilskudd som belønner produsert mengde til tilskudd som belønner bruk av arealer ol. Dette faller sammen med utviklingen i de fleste vestlige land.

Antallet tilskudds- og låneordninger er stort og reglene for tildeling er under stadig endring. Vi nøyer oss derfor med en grov oversikt. Den enkelte bør henvende seg til kommunen for å undersøke muligheter for finansiering.

I tilknytning til jordbruksdrift gis gis det produksjonstilskudd til ulike produksjoner. Det er også mulig å få tilskudd til ulike former for miljøtiltak.

Det ytes midler til omstillingsarbeidet på bygdene. Disse midlene skal brukes til å fremme lønnsom næringsutvikling samt utvikling av miljøverdier innen og i tilknytning til landbruket. Hovedmålgruppen er personer med tilknytning til gårdsbruk.

Det er også tilskuddsordning i tilknytning til praksisplasser i jordbruket.

Det ytes også tilskudd til skogbruket. Både veibygging, hogst og skogkultur omfattes av slike ordninger. Kommunen har oversikt over ordninger og betingelser.

4. Lover og forskrifter.

Det er umulig for en næringsdrivende eller en etablerer å ha full innsikt i alle lover og forskrifter som berører virksomheten. Derfor er det viktig å ha kontakt med de offentlige kontor som forvalter regelverket. Når det gjelder kjøp eller annen overdragelse av eiendom, tekniske og veterinære krav til bygninger og faste installasjoner, konsesjonsgrenser for antall dyr i driftsbygninger, tiltak for å hindre forurensing mm. er landbrukskontoret i kommunen rette instans. Landbrukskontoret kan også hjelpe til med å finne hvem som har ansvar for lover og forskrifter av mer spesiell art.

Dersom en foretar bygningsmessige endringer eller fysiske inngrep på innmark eller i utmark må en forsikre seg om at dette ikke bryter med lover, forskrifter eller vernebestemmelser. Ved planlegging som foretas av fylkesmannens landbruksavdeling eller hos annen planlegger må gjeldende lover og forskrifter følges. Grunneierne står likevel selv ansvarlige for brudd på reglene eller skader og uhell som oppstår som følge av dette. De fleste tilskuddsordningene innen landbruket er også knyttet til krav om oppfølging av lover, forskrifter og tiltak som myndighetene ønsker gjennomført.

Grunneiere i Fauske bør være spesielt oppmerksomme på bestemmelser i Reindriftsloven som regulerer reineierens rettigheter. Spesielt ved tiltak som berører utmarksarealer.

Ved produksjon av de tradisjonelle landbruksproduktene ivaretar omsetningsleddene kravene til kvalitet. Dersom en ønsker å markedsføre egne produkter vil disse i de fleste tilfeller være underlagt kvalitetskrav i form av norsk standard. Kravene gjelder både merking, emballasje, kvalitet mm. Oppfølging av kravene vil ha betydning dersom det kommer krav om erstatning. En produsent som ikke har gjort forsøk på å tilfredsstille kvalitetskravene vil stå svakt i slike saker.

Store arealer i Norge er underlagt bestemmelser som setter begrensninger for aktivitet i enkelte områder. I Fauske kommune er det et myr- og fuglereservat i området rundt Kvitblikvatnet, et barskogreservat på Øynes, et skogreservat ved Kungset samt nasjonalpark i Sulitjelmfjellene som grenser til Saltdal kommune (Junkerdal nasjonalpark) samt en nasjonalpark som omfatter deler av Øvre Valnesfjord (Sjunkhatten nasjonalpark). Valnesfjordvatnet med tilhørende vassdrag er vernet vassdrag. Kommunen er også berørt av kultiveringsplanen for ferskvannsfisk i Nordland som deler kommunen i to forvaltningsområder. Det er ikke tillatt å bruke settefisk fra andre distrikter i foredlingsarbeidet. Forskrift om vernskog berører retten til skogsdrift i hele kommunen. Det ble vedtatt nye vernskogbestemmelser for Fauske kommune 20. november 1996.

En del arealer i kommunen er også båndlagt av interessenter som har rettigheter til utnyttelse av fjellgrunn.

5. Verdiskaping og sysselsetting i landbruket.

Landbrukets verdiskaping er i stor grad basert på utnyttelsen av lokale ressurser. Den lokalt produserte andelen av dyrefôr er minst for svin og fjørfe og størst for sau og rein. Det skapes verdier fra ressurser som ellers ikke ville latt seg utnytte og i områder som ellers ville vært uten bosetning. Det er også vanskelig å tenke seg alternative arbeidsplasser til dette i dagens Norge.

I år 2010 utgjorde den totale verdien av produkter fra jordbruk og hagebruk levert til samvirke-bedriftene og andre private grossister vel 28,9 millioner kroner (Vedlegg 4).

Når vi summerer oppgitte tall fra samvirkebedriftene, andre private grossister og de statlige tilskuddsordningene (Vedlegg 3), får vi en verditilførsel på vel 45.7 millioner kroner (se tabell 3).

Virksomhet	Verdiskaping	Årsverk
Jordbruk og hagebruk	45 776 360	90
Skogbruk	5 207 000	10
Reindrift	1 360 955	5
Storviltjakt	1 181 925	
Småviltjakt og fiske	280 000	
Sum landbruk	53 806 240	105

Tabell 3.

Verdiskaping (kroner) og sysselsetting (årsverk, anslagsvise) for landbruksnæringene i 2010.

I år 2008 er virksomheten i skogen beregnet til en verdi av vel 5,06 millioner kroner. I tillegg ble kommunen tilført 139.195,- kroner i statlige tilskudd til tiltak i skogbruket (Vedlegg 6). Den samlede verdien for skogbruk blir dermed på 5.207.000 kroner.

Fauske er bostedskommune for alle reieneiere med beiteområde i kommunen. Førstehåndsverdien for reinkjøtt er beregnet til 1.004.644 kroner for 2008/09. Med tilskudd på 356.311 kroner kommer den registrerte verditilførselen fra næringen opp i nærmere 1.4 millioner kroner (Vedlegg 9).

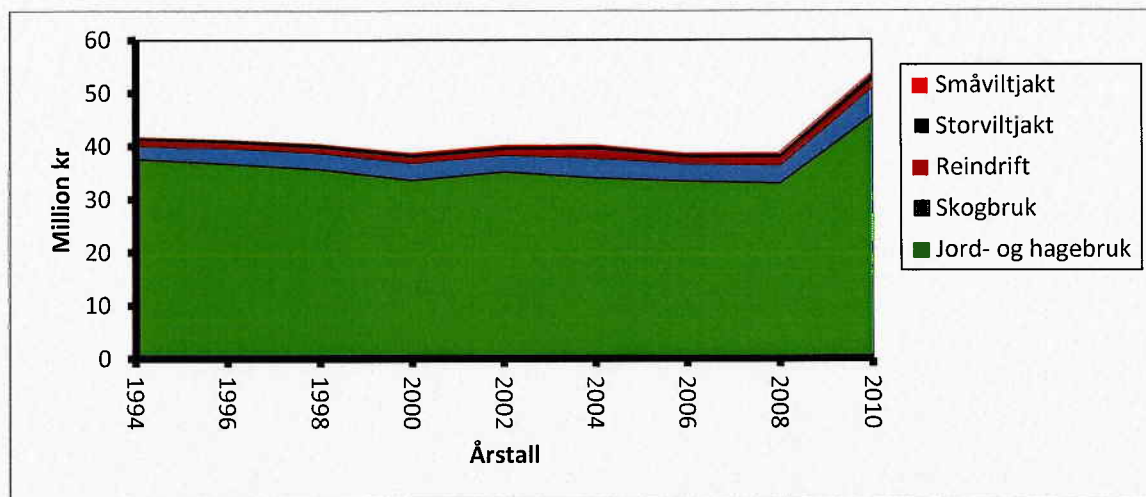
Den samlede verdien av jakt og fiske er anslått til 1.461.925 kroner (tabell 3). Den totale målbare verdiskapingen fra landbruksnæringene er på nær 51,9 millioner kroner. I tillegg kommer verdien av:

- arbeidsplasser basert på varige og fornybare ressurser
- matvaresikkerhet for kommunens befolkning
- spredt bosetning
- stell og vedlikehold av kulturlandskapet

I år 2008 anslår/beregner landbrukskontoret sysselsettingen i primærproduksjonene i landbruket til 105 årsverk. Dette tallet inkluderer landbruksvikarer og avløsere. Noe av denne arbeidsmengden er hele årsverk og gir full sysselsetting gjennom året, mens andre er deler av årsverk som utgjør større eller mindre del av inntekten for den personen det gjelder. Antall sysselsatte vil derfor ligge en del høyere enn antall årsverk.

Det er gjort forsøk på å beregne ringvirkningene av arbeidsplasser i landbruket. Undersøkelser i Vesterålen viser at 1 årsverk skaper ytterligere 1,5 årsverk i andre næringer. Landbruket bruker ca. 34 % av egen omsetning i regionen.

Ut fra disse tallene gir landbruket grunnlag for omkring 157 årsverk utenom næringen og landbruket handler for omkring 18,3 millioner kroner i regionen.

Figur 11. Verdiskapingen i landbruket i Fauske kommune i løpende kroneverdi. Akkumulert kurve.

II. STRATEGIDEL

1. Innledning.

Initiativet til utarbeidelsen av næringsplan for landbruket i Fauske kommer gjennom Strategisk næringsplan for kommunen:

Med utgangspunkt i eksisterende datagrunnlag skal planen bygges opp etter samme mønster som kommunens strategiske næringsplan og hvor den overordnede målsetting og hovedstrategi skal være ledetråd.

(Strategisk næringsplan, 1994).

Formålet med arbeidet er å:

Utarbeide en plan for videreutvikling av jord- og skogbruksnæringene i kommunen, hvor også nye "attåt" - næringer/bygdeturisme o.l. tas med, slik at eksisterende arbeidsplasser sikres og nye skapes.

(Strategisk næringsplan, 1994).

Kvalitetskravene til målsettingen i strategisk næringsplan må legges til grunn for landbruksdelen. Disse kravene er:

- den skal være konkret og målbar
- den skal være noe vi kan strekke oss etter i fellesskap, men må ikke være urealistisk.
- vi skal være enige om den.

- den skal være forståelig og salgbar

Realistiske målsettinger må blant annet bygge på en tolkning av de rammevilkår samfunnet stiller for landbruket. Man må forholde seg til signaler om effektivisering, kostnadsreduksjoner og ønsket om lavere matvarepriser.

Planen er bygd etter samme mal som Strategisk næringsplan. Landbruk er et omfattende begrep som har gjort det vanskelig å formulere et hovedmål som er kort, konsist, dekkende og lett å huske. Derfor er det formulert delmål som en presisering av hovedmålet.

2. Presiseringer og definisjoner.

Strategisk landbruksplan gir viktige signaler om hvor fremtidige midler og krefter må settes inn for å styrke landbruksnæringene. Derfor er det viktig å presisere at en forutsetter at de rammevilkår kommunen til nå har gitt næringen opprettholdes. Dette innebærer at kommunale tilskudd til forsøksringen og tiltak i skogbruket ikke anses som uinteressante selv om de ikke er nevnt konkret i planen.

Landbruk dekker flere virksomheter som har til felles at de er avhengige av ressurser som er bundet til eiendomsrett eller disposisjonsrett over arealer. Planen omfatter jordbruk, hagebruk, skogbruk, reindrift, utmarksnæringer og tilleggsnæringer.

3. Hovedmål og delmål.

Hovedmål.

Opprettholde og utvikle livskraftige lokalsamfunn i Fauske kommune gjennom en bærekraftig utnyttelse av landbrukets ressurser.

Hovedmålet understreker den betydning landbruket har for bosetningen i Fauske kommune. Det åpner for å opprettholde og utvikle alle lokalsamfunn til livskraftige enheter uten å ta stilling til nåsituasjon. Hvorvidt slike lokalsamfunn skal oppnå livskraft avhenger i stor grad av hvilke ressurser som er tilgjengelige og hvordan de kan utnyttes.

Utnyttelsen av ressursene skal ikke underminere eksistensgrunnet, men bygge på en varig og forsvarlig bruk av næringsgrunnet.

Delmål 1.

De tradisjonelle landbruksnæringene skal videreutvikles og styrkes.

De tradisjonelle landbruksnæringene er jordbruk, hagebruk, skogbruk og reindrift. Jordbruket står for den største verdiskapingen. Fauske er den største hagebrukskommunen i Nord - Norge og tredje størst innen bærproduksjon. Skogbruket har et stort potensiale i de nærmeste tiårene. Reindriften har solide tradisjoner i kommunen og utmerker seg blant annet ved å produsere kjøtt på store utmarksarealer som ellers ville regnes som uproduktive.

Disse næringene danner ryggraden i utnyttelsen av de biologiske fornybare naturressursene i kommunen og er helt avgjørende for levende bygder og et velstelt kulturlandskap.

Antall årsverk, rekruttering og produksjonsvolum vil være måleindikatorer for utviklingen fremover.

Delmål 2.

Tilleggsnæringer knyttet til utnyttelse av landbrukseiendommer skal utvikles og styrkes.

For tiden er det nasjonal overproduksjon eller full markedsdekning for de fleste tradisjonelle landbruksproduktene. Det er også flertall for å prioritere lavere priser på landbruksprodukter foran høyest mulig nasjonal selvforsyning av matvarer. Det er innført kvoteordning på melk slik at produksjonskapasiteten på mange gårdsbruk ikke utnyttes fullt ut. I denne situasjonen søker man å utvikle tilleggsnæringer på eksisterende bruk eller nye arbeidsplasser.

Gjennom bygdeutviklingsmidler (BU-midler) kan en få økonomisk hjelp til å utvikle ideer til nye næringer. Hovedmålgruppen er personer tilknyttet gårdsbruk. Dette delmålet dekker både denne typen virksomhet og utmarksnæringer som jakt og fiske.

Delmål 3.

Bygdekulturen og bygdemiljøet skal aktiviseres og synliggjøres.

Det interne samarbeidet i bygdene er viktig både for sosial velvære og for aktiv næringsvirksomhet. Gode bygdemiljø gir større mulighet for at ungdom finner det attraktivt å etablere seg i hjemkommunen. Mange er avhengige av inntekter som hentes på arbeidsplasser utenfor bygda, og effektivisering i alle næringer fører til mindre tid og krefter til sosialt samvær. Dette fører til at ensomhet ikke bare er et storbyfenomen.

Mange steder har det skjedd en endring fra at flertallet av innbyggerne i bygda var engasjert i gårdsdrift til at de er i mindretall. Dette skaper praktiske problemer når det for eksempel gjelder tidspunkt for ulike arrangementer.

Stor usikkerhet om fremtiden og stadig anklager om at bygdefolk og bønder er en unødvendig belastning for storsamfunnet er med på å legge en demper på kreativitet og pågangsmot.

En aktivisering av bygdemiljøene og en synliggjøring av de verdier bygdene tilfører samfunnet vil gi økt selvfølelse, være viktig for rekruttering og gi grunnlag for næringsvirksomhet.

Delmål 4.

Samarbeidet mellom fagfolk og miljøer som forvalter naturressursene skal styrkes.

Omorganiseringen av landbruksstatene åpner for et nærmere samarbeid innen administrasjonen mellom personale som arbeider med forvaltning av naturressursene.

Landbruket og tilknyttede næringer vil ha nytte av et nærmere samarbeid både internt og mot andre virksomheter i kommunen. Dolomitt og marmor danner grunnlaget for betydelig industrivirksomhet og indirekte også landbruk ved å utgjøre viktige og positive bestanddeler i jordsmonnet.

Reindriften er avhengig av store arealer og muligheter til å forflytte reinflokkene over hele kommunen. Kontakten mellom kommunen og reinbeitedistriktene bør bedres. Det samme gjelder kontakten mellom de ulike deler av landbruksnæringen.

Det ligger potensielle konfliktområder på felter som forvaltning av elgstammen og hagebruk, skogforvaltning og sauebeite, friluftsliv/turisme og reindrift og eiendomsrett til jord og skog i forhold til bruksrett.

Statskog eier nær 59 % av landarealet og er dermed en viktig medspiller i blant annet utviklingen av friluftsliv og turisme.

4. Kommentarer til strategier og tiltak.

Arbeidet med strategier og tiltak har i vesentlig grad vært påvirket av tre åpne møtene som er arrangert og hvor representanter fra næringene og andre interesserte har vært invitert. Ved den endelige prioriteringen ble det lagt vekt på å unngå for mange tiltak. Planen skal rulleres og uprioriterte tiltak kan da vurderes på nytt. De strategiene som ikke har oppnådd prioriterte tiltak i denne omgang blir stående.

Landbrukskontoret har i hele planprosessen gjort oppmerksom på at man har begrensede muligheter til å delta i gjennomføringen av tiltak med dagens bemanning og arbeidsbelastning. Det er likevel ikke til å unngå at landbrukskontoret får en sentral rolle i de fleste tiltakene på grunn av den brede kompetansen kontoret sitter inne med.

Kontoret vil ha en nøkkelposisjon blant annet når det gjelder å formidle kontakt og i å følge opp effekter av tiltakene.

5. Rullering av planen.

Strategisk landbruksplan dekker en planperiode på 4 år. Forslag til rullert plan skal legges frem for kommunestyret til behandling hvert annet år i desember. Tiltaksdelen revideres hvert 2. år og beskrivende del, strategidel og statistikk revideres hvert 4. år. Det arrangeres åpent evalueringsmøte hvert år i mars måned hvor status presenteres for næringsutøvere og andre interesserte.

Etter hver rullering oppnevner formannskapet ei styringsgruppe for en ny rulleringsperiode på to år. Medlemmene i styringsgruppa skal komme fra kommuneadministrasjonen og landbruksnæringene. Leder plan/næring og skogbrukssjef inngår som faste medlemmer. Leder plan/næring skal være leder i styringsgruppa. Formannskapet oppnevner videre en representant for hver av organisasjonene bondelaget, bonde- og småbrukerlaget, skogeierlaget, reinbeiteområdene og eggprodusentene etter forslag fra den angjeldende organisasjon/næringsområde.

Lederen for styringsgruppa har ansvaret for innkalling til møter.

Møte- og reiseutgifter til styringsgruppen søkes dekket ved tilskudd fra næringsfondet.

6. Strategier og tiltak.

Strategier og tiltak er presentert samlet. Tiltakene er nummerert fortløpende for å lette oversikten.

Opprettholde og utvikle livskraftige lokalsamfunn i Fauske kommune gjennom en bærekraftig utnyttelse av landbrukets ressurser.

<p>Delmål 1 De tradisjonelle landbruksnæringene skal videreutvikles og styrkes.</p>	<p>Delmål 2 Tilleggsnæringer knyttet til utnyttelse av landbrukseeiendommer skal videreutvikles og styrkes.</p>	<p>Delmål 3 Bygdekulturen og bygdemiljøet skal aktiviseres og synliggjøres.</p>	<p>Delmål 4 Samarbeidet mellom fagfolk og miljøer som forvalter naturressursene skal styrkes.</p>
<p>Strategi 1 Sikre rekruttering og ressurstilgang.</p>	<p>Strategi 5 Sikre en bedre utnyttelse av utmarksressursene.</p>	<p>Strategi 7 Styrke kontakten mellom landbruket og skoleverket.</p>	<p>Strategi 9 Bedre samarbeide mellom næringsdrivende, grunneierne og kommunen.</p>
<p>(Ingen prioriterte tiltak)</p> <p>Strategi 2 Sikre størst mulig produksjon og bearbeiding av landbruksprodukter med høy kvalitet.</p>	<p>3 <u>Beitegransking av elgbeiter i kommunens utmark</u></p> <p>Strategi 6 Skape et miljø for ideutveksling, identifikasjon og markedsføring.</p>	<p>(Ingen prioriterte tiltak)</p> <p>Strategi 8 Aktiv markedsføring av bygdene.</p>	<p>(Ingen prioriterte tiltak)</p> <p>Strategi 10 Formålstjenelig organisering av kommunal saksbehandling og veiledning.</p>
<p>1 <u>Reinslakteriet i Holtan - Forprosjekt for etablering av lede-/sumle-gjerde, bro samt forings-/fjøs-plass for slaktedyr</u></p>	<p>(Ingen prioriterte tiltak)</p>	<p>5 <u>Kartlegging av kultur- og miljøverdier i landbruket</u></p>	<p>(Ingen prioriterte tiltak)</p>
<p>2 <u>Forprosjekt for kurs- og utviklingsprogram for saueneieringen, "Sauehold med framtid"</u></p>			
<p>Strategi 3 Økt aktivitet i skogbruket.</p>			
<p>4 <u>Økt tynningshogst i skogreisingsfeltene</u></p>			
<p>Strategi 4 Utvikle fellestiltak for landbruket.</p> <p>6 <u>Effektivisere jakten på rovdyr på privat grunn i Fauske kommune</u></p>			

Delmål 1.**Strategi 2. Sikre størst mulig produksjon og bearbeiding av landbruksprodukter med høy kvalitet****Tiltak 1. Reinslakteriet i Holtan – Forprosjekt for etablering av lede-/samlegjerde, bro samt forings-/fjøs plass for slaktedyr**

BAKGRUNN	Reinslakteriet i Holtan som i flere år drevet med slakting, holder nå på med utbygging av viderefoedlingsanlegg. For å få slakteriet til å fungere på en optimal måte, må det også etableres lede- og samlegjerde og bro ved Tverå for å ta reinen ned fra fra Tveråfjell til slakteriet. Det må også etableres egnet foringsplass/lite fjøs for foring og klipping av sau siden slakteriet også er planlagt for sauslakting.
FORMÅL	Få etablert lede-/samlegjerde og bro for driving av rein fra Tveråfjell til reinslakteriet samt få bygd forings/litenfjøs plass for foring og klipping av sau før slakting.
INNHold	Prosjekttere/planlegge lede-/samlegjerde og bro for rein i tilknytning til reinslakteriet samt foringsplass/fjøs plass for sau.
ANSVAR	Anfinn Pavall
KOSTNAD	20.000 NOK
FINANSIERING	Næringsfondet: 20.000 NOK
GJENNOMFØRING	2012 – 2013

ooo000ooo

Delmål 1**Strategi 2. Sikre størst mulig produksjon og bearbeiding av landbruksprodukter med høy kvalitet****Tiltak 2. Forprosjekt for kurs- og utviklingsprogram for saue-
næringen, "Sauehold med framtid"**

BAKGRUNN	<p>I Søndre Nordland har det vært gjennomført et kurs- og utviklingsprogram for Sauenæringen som ble kalt "Sauehold med framtid" som har bestått av en serie med kurs og møter med ulike faglige emner i tilknytning til sauenæringa. I stor grad har dette foregått i mindre grupper på 4 – 5 personer og på brukene til de enkelte kursdeltakere.</p> <p>Nå ønsker man å få organisert et tilsvarende kurs- og utviklingsprogram for saunæringa i Fauske kommune og nabokommunene.</p> <p>For å få startet et slikt prosjekt, må det gjennomføres et forprosjekt som må finne frem til hvilke kommuner/områder som skal/ønsker å delta i prosjektet, hvordan prosjektmodellen og det faglige innhold skal være, skaffe finansiering fra ulike hold, finne frem til kursleder og ulike kursinstruktører. Det vil være naturlig at midler som blir brukt i Fauske kommune til forprosjektet kommer til fradrag for Fauskes deltagelse i hovedprosjektet.</p>
FORMÅL	Bidra til faglig nivåheving, ny giv og motivering i saunæringa.
INNHold	Utarbeide et forprosjekt som skal vise hvilke sauebrukere (områder) som skal omfattes av prosjektet. Det må også lages oversikt over hvilke kurs/møter og emner som prosjektet skal inneholde samt steder og tidspunkt. Forprosjektet må videre vise en oversikt over hvem som skal være kursleder og kursinstruktører og forelesere. Det må foretas finansiering av hovedprosjektet ved at det skaffes til veie midler fra ulike offentlige og private hold i tillegg til en viss egenandel fra kursdeltagerne.
ANSVAR	Sørfold og Fauske Sauealslag
KOSTNAD	40.000 NOK
FINANSIERING	Næringsfondet: 40.000 NOK
GJENNOM- FØRING	2012

Delmål 2.**Strategi 5. Sikre en bedre utnyttelse av utmarksressursene****Tiltak 3. Beitegransking av elgbeiter i kommunens utmark**

BAKGRUNN	<p>Elgjakten i kommunen er organisert i 5 bestandsplanområder som igjen er delt opp i flere jaktområder. Kommunen tildeler hvert bestandsplanområde fellingsstillatelser for 3-års perioder. Bestandsplanområdene må innenfor 3-års perioden planlegge hvordan den årlige avskytingen skal foretas i jaktområdene.</p> <p>Det er viktig å bestemme mest mulig riktig hvor mye elg som skal felles i de ulike områdene i kommunen samt hvordan alders- og kjønnsfordelingen på fellingsuttaket skal være. Beitegranskinger av elgbeitene i kommunen vil kunne gi et godt grunnlag for å fastsette fellingskvoter. Det vil på det viset bli lettere å bl.a. unngå overbeiting og kollaps i elgbestanden eller overbeskatning av bestanden og dårlig utnyttelse av beitepotensialet.</p> <p>Det vil være svært aktuelt å foreta beitegransking med jevne mellomrom i fremtiden for å få skikkelig nytte av slikt arbeid.</p>
FORMÅL	Ved beitegranskinger av elgbeitene i kommunen å få et bedre grunnlag for å avgjøre fellingsstørrelse- og sammensetting slik at elgbeitene kan utnyttes best mulig til produksjon av jaktverdi (kjøtt- og rekreasjonsverdi).
INNHold	Elgjegere og grunneiere knyttet til de ulike bestandsplanområdene og jaktområdene utfører dugnad med registreringsarbeid på flater som legges ut rundt omkring i kommunens utmark, etter et eget takstsystem. Registreringene blir så samordnet i en takstrappport.
ANSVAR	Viltansvarlig i kommunen
KOSTNAD	30.000 NOK
FINANSIERING	Næringsfondet: 30.000 NOK
GJENNOMFØRING	2012 – 2013

ooo000ooo

Delmål 1.**Strategi 3. Økt aktivitet i skogbruket****Tiltak 4. Økt tynningshogst i skogreisingsfeltene**

BAKGRUNN	Skogbruket i Fauske kommune har nådd den tidsperioden da det er blitt et stort behov for tynningshogst i mange skogreisingsfelt. De små og sporadiske tynningsarbeidene som noen ganske få skogeiere utfører selv blir i praksis som en dråpe i havet i forhold til det samlede behovet. Uten en slik tynning vil mange skogreisingsfelt bli stående altfor tett og på det viset ved slutthogst gi tømmer med mye små dimensjoner og lavere nettoverdi for skogeierne. Ved å få skogeierne til i større grad å engasjere skogsentreprenører til å gjennomføre tynninger mer tyngre skogsmaskiner, vil det kunne bli betydelig mer tyngde i tynningsarbeidet, som vil kunne utføres betydelig raskere. Det kan også i mange tilfeller gi skogeierne litt nettoinntekt samtidig som det skaffer industrien og biobrenselanlegg tiltrengt råstoff. Tynningsvirksomhet i større skala, vil også kunne få en positiv virkning for øvrige interesser i samfunnet som har problem med tette granfelt, for eksempel reindriften, saueneeringen, friluftsfolk o.a. Fylkesmannen gir for tiden tilskudd til tynning i skogbruket.
FORMÅL	Få til en markert økning av tynningsaktiviteten i kommunens skogreisingsfelt slik at verdien ved slutthogst blir bedre for skogeierne. Ved tynning øke det årlige hogstuttaket i kommunen og derved skaffe mer råstoff til skogindustri og produksjon av bioenergi.
INNHold	Det arrangeres flere såkalte info/kontaktmøter om tynning flere steder i kommunen hvor aktuelle skogeiere inviteres (skogbrukssjefen har oversikt over aktuelle tynningsfelt i database). På disse møtene inviteres også de skogsentreprenørene som har virksomhet i Salten til å delta slik at de kan underbygge og styrke den informasjonen som skogeierne får og på møtet kan få direkte kontakt med flere skogeiere. Tiltaket medfører utgifter til annonser, møtelokaler og litt bevertning.
ANSVAR	Skogbrukssjefen
KOSTNAD	12.000 NOK
FINANSIERING	Næringsfondet: 12.000 NOK
GJENNOMFØRING	2012 - 2013

Delmål 3.**Strategi 8. Aktiv markedsføring av bygdene****Tiltak 5. Kartlegging av kultur- og miljøverdier i jordbruket**

BAKGRUNN	<p>Det er flere kultur- og miljøverdier i jordbruket som kan komme til å bli ødelagt i fremtiden hvis det ikke settes i verk særskilte tiltak for å ta vare på dem. Det dreier seg om gamle hus og bygninger, jordkjellere, stabbur, steingjerder og lignende samt ulike kulturlanskapstyper rundt omkring i bygdene. Slik utviklingen er i jordbruket for tiden kan svært mye av dette forfalle og bli ødelagt.</p> <p>For å se hvilke kultur- og miljøverdier det særlig bør arbeides for å ta vare på, må det utarbeides en samlet oversikt over slike verdier i kommunen.</p> <p>Kommunen kan bruke statlige tilskuddsmidler til å ta vare på slike verdier.</p>
FORMÅL	Få utarbeidet en oversikt over kultur- og miljøverdiene i jordbruket i kommunen med henblikk på det fremtidige arbeidet med å sikre/vareta slike verdier.
INNHold	Få en person til å gjennomføre kartlegging av kultur- og miljøverdiene i jordbruket. Arbeidet utføres i samarbeid med jord- og skogbruksansatte i kommunen.
ANSVAR	Leder plan og utvikling
KOSTNAD	80.000 NOK
FINANSIERING	Næringsfondet: 40.000 NOK SMIL-midler: 40.000 NOK
GJENNOMFØRING	2012 – 2013

ooo000oo

Delmål 1.**Strategi 4. Utvikle fellestiltak for landbruket****Tiltak 6. Effektivisere jakten på rovdyr på privat grunn i Fauske kommune**

BAKGRUNN	Med den hensikt å unngå at rovdyrbestandene blir for store med hensyn til reindrift og husdyrhold, tillater myndighetene lisens-/kvotejakt på rovdyr. Slik jakt har imidlertid flere ganger vist seg vanskelig idet den som jakter hele tiden også må ha tillatelse fra berørt grunneier til å jakte. Mange steder ligger det tett i tett med forskjellige eiendommer og jakten kan foregå over store områder. Det vil derfor gjøre det klart lettere og mer attraktivt å jakte på rovdyr hvis det blir mulig å kjøpe et eller to jaktkort for de private områdene i kommunen for å jakte rovdyr.
FORMÅL	Gjøre det mer lettvindt og attraktivt å jakte rovdyr på tvers av private eiendomsgrenser i kommunen. På det viset bidra til at det blir lettere å unngå at rovdyrbestanden blir for stor med hensyn til reindrift og husdyrbeiting i utmark.
INNHold	Arbeide for å få grunneierlagene i Fauske til å la det eksisterende småviltjaktkortet for de to store småviltjaktområdene på privat grunn i kommunen også omfatte rovdyrjakt.
ANSVAR	Sørfold og Fauske Sauealag
KOSTNAD	15.000 NOK
FINANSIERING	Næringsfondet: 15.000 NOK
GJENNOMFØRING	2012 – 2013

ooo000oo

VEDLEGG:

1. Områdeinndeling med gårdsnummer og gårdsnavn s. 36
2. Områdebeskrivelse s. 37
3. Innvilgede tilskudd og lån for jordbruk og hagebruk i perioden 2006 – 2010 s. 42
4. Verdi av jordbruksprodukter 2006 – 2010 s.44
5. Data fra landbrukstellingene/søkn. Om prod.tilegg i 1979, 1989, 1999, 2002, 2004, 2006, 2008 og 2010 s.45
6. Statsbidrag til skogbruket i perioden 1995 – 2010 s. 46
7. Virksomheten i skogen 1996 - 2010 s.46
8. Oversikt over grunneierlag og gårdsforeninger i Fauske s. 47
9. Verdiskaping og verditilførsler fra reindriften i 2008/2009 s. 47
10. Oversikt over sitert litteratur. s. 48
11. Politisk behandling i formannskapet og kommunestyret (tas inn senere) s. 49
12. Valg av styringsgruppe for Strategisk Landbuksplan (tas inn senere) s. 53

Vedlegg 1. Områdeinndeling med gårdsnummer og gårdsnavn.

Område	Nr.	Gnr.	Gårdsnavn	Område	Nr.	Gnr.	Gårdsnavn
Leivset	1	83 84	Leivset, nedre Leivset ,øvre	Nedre Valnesfjord	6	48	Hestekker
Vatnbygda	2	85	Moen			49	Vollan
		86	Solvik			50	Ness
		97	Hjemgam			51	Alvenes
		98	Os			52	Stemland
		99	Mosti			53	Stokland
		100	Vatnan			54	Haug
Fauske sentrum	3	102	Fauske østre			55	Haukland
		103	Fauske vestre			56	Løkås
Fauskeidet	4	107	Rødås			57	Strømsnes
		108	Grønås			58	Hagenes
		109	Røyrvik	76	Furnes		
		110	Kvitblik	77	Nordvik		
		111	Åsbakk	78	Kistrand		
		112	Medås	Midtre Valnesfjord	7	59	Helskog
		113	Hjemås			60	Djupos
		114	Åseng			61	Nystad
Strekningen Erikstad til Venset	5	115	Tverå	62	Kosmo		
		116	Tortenli	75	Laksåbakk		
		43	Øines	Øvre Valnesfjord	8	63	Bjørnbakk
		44	Røvik			64	Tverelv
		45	Holstad			65	Østerkløft, nedre
		46	Venset			66	Østerkløft, øvre
		47	Hundholmen			67	Fridal
		104	Erikstad			69	Neverhaug
		105	Lund			70	Vestvatnli
		106	Knurvik			71	Jordbru
117	Klungset, indre	72	Bringslimark				
118	Klungset, ytre	73	Bringsli				
				74	Bringslimo		

Vedlegg 2. *Områdebeskrivelse.*

1. Leivset

Berggrunnen i området domineres av kalkspatmarmor og dolomittmarmor.

1.1. Jordbruk og hagebruk.

1.1.1. Naturgrunnlag.

Jordsmonnet består av sand- og moldblanda leirjord og leirblandet sandjord. Jevnt over mye stein. I Leivsetvika, Bådsvika og brukene mot Fauskevika er det mer rein moldjord og sandjord. God jordtilstand og drenering på arealer som er i drift.

Det er brukbar arrondering i området. Passe helling fører til god overflateavrenning. I enkelte områder gir hellingsforholdene problemer for traktordrift.

Selve Leivset har særlig god beliggenhet med helling mot sør, sør-øst og sør-vest. Tidlig vår og lang vekstsesong. Dette gjør at området egner seg godt til dyrking av kravfulle hagebruks-vekster.

Melkeproduksjon og sauehold er de viktigste produksjonene i dette området.

1.2. Skogbruk.

Området har 3 % av det økonomisk drivverdige skogarealet i kommunen.

1.3. Andre næringer.

Det er mulighet for grottevandring i området.

I Kvænflåget ligger et steinfjøs som kan være en attraksjon, men området er vanskelig tilgjengelig.

2. Vatnbygda og Sulitjelma.

Området omfatter Finneid, Moen, Solvik og Sulitjelma. Berggrunnen i området domineres av kalkspatmarmor og dolomittmarmor vest for en linje fra Saksenvika ved Rognan til Storvikbukta. Grensa mot nord går i hovedsak langs Sulitjelmavassdraget. Øst for denne linja dominerer glimmerskifer og fylitt i høyden og kalkglimmerskifer og kalkfylitt langs vassdraget.

2.1. Jordbruk og hagebruk.

2.1.1. Naturgrunnlag.

Overveiende jordtype er sandjord. I nederste delen (Finneidområdet) er det mye morenejord, noe som fører til høyt steininnhold. Lengre opp i dalen er jordsmonnet mer påvirket av vassdraget og en finner mye finsand.

Store sammenhengende flater i deler av området, men små enheter dominerer. Sterk teigblanding, men virkningen dempes av at det er mye leiejord.

Delvis problemer med drenering på grunn av kryssende veier.

I Hjemgam- og Moen- området er en av og til plaget av tørke i tørre perioder. Jorda i området ligger lavt i terrenget og store flater gjør at en er utsatt for overvintringsskader på eng. Området er utsatt for vind og dette fører til mye snøbar mark og dyp tele.

Jordforholdene er gode for dyrking av poteter og gulrot, men området er utsatt for vinderosjon.

Det er 2 bruk i drift, et med melkproduksjon og et som driver med fôrproduksjon.

2.2. Skogbruk.

Området har i underkant av 37 % av det økonomisk drivverdige skogarealet i kommunen.

2.3. Andre næringer.

Det ligger et godt bevart gammelt kraftverk i Os. Moen er en spesiell plass med husene i klynge langs veien og et spesielt landskap. På Sjønstå er det gamle bygninger og terrasert landskap. Jorda blir ikke slått. Det er dårlig vei inn i området.

Størstedelen av fiskevannene i området ligger innenfor Statskogs område. Ved Sjønstå eier Fauskegrus det meste av grunnen.

I Vatnbygda ligger Okshola og i Moen finner en Nord- Europas største grotte i rominnhold, Svarthammerhola.

3. Fauske sentrum.

Eiendommene i dette området er bebygd og ikke i jordbruksproduksjon.

4. Fauskeeidet.

Fauskeeidet dekker et vidt område med stor variasjon i jordforhold og lokalklima. Myrområdene er kartlagt av det Norske Jord og Myrselskap. Berggrunnen i området består av kalkspatmarmor og dolomittmarmor med unntak av fjellet like øst for eidet. Fjellet mellom Fauskeeidet og Valnesfjord består av glimmerskifer og glimmergneis.

4.1. Jordbruk og hagebruk.

4.1.1. Naturgrunnlag.

Bortsett fra litt skredjord langs fjellssidene og muligens noen morenedannelser, er den største delen av berggrunnen dekket av marine avleiringer. Over sedimentene ligger flere relativt store myrstrekninger. Fastmarka som består av leire eller sandblandet leire har sin største utstrekning på midtpartiet av eidet.

I de lavereliggende områdene har en foretatt kanalisering for å sikre avløp. Ellers er dreneringsaktiviteten liten. Det er god tilgang på dyrkingsarealer, men dette er i hovedsak myr. Området er i enkelte år sterkt utsatt for overvintringsskader.

I de lavereliggende områdene er man utsatt for tidlig nattefrost og nordøstlig vind. Det er sein vår i forhold til de sjø nære områdene i kommunen. Forholdene ligger først og fremst til rette for dyrking av grovfôr.

Åseng og Åsbakk-gårdene er oppdelt, ellers god arrondering. Nede på bureisingsfeltet er arronderingen svært god. På vestsida er det noe teigblanding.

På Åseng og Åsbakk og øvre deler av Tortenli, Tverå og Kvitblik ligger forholdene godt til rette for dyrking av poteter og mer kravfulle grønnsaker og bær. Gulrot kan dyrkes på gode myrarealer med gunstig lokalklima.

På øst- og sørsiden er beiten nordvendte og dette gir dårlig vårbeite. Det er mye rovdyr i området. Mest jerv, men også noe gaupe.

Det har vært problemer med gjerdehold, særlig mot Norwegian Talc i Løgavlen.

Det er et fellesbeite for 80 - 90 melkekyr i området. Dyrene kommer fra 4 besetninger.

Fauskeidet er det største sammenhengende landbruksområdet. Melk og sau er de viktigste produksjonene i dette området. I tillegg dyrkes det en del poteter og grønnsaker. Det meste av sauene beiter i fjellet mellom Valnesfjord og Fauskeidet.

4.2. Skogbruk.

Området har 16,7 % av det økonomisk drivverdige skogarealet i kommunen.

5. Strekingen fra Erikstad til Venset.

Berggrunnen består av glimmerskifer og glimmergneis.

5.1. Jordbruk og hagebruk.

5.1.1. Naturgrunnlag.

Mold og sandblandet leirjord dominerer, men en finner også innslag av rein sandjord. De fleste gårdene ligger i passende helling mot sørøst, sør og sørvest. Jorda på Klungsetgårdene er stedvis svært brattlendt. Jevnt over små driftsenheter bortsett fra i Røvika. Rikelig tilgang på jord og sparsomt med dyrkingsarealer. Riksveien og jernbanen skjærer gjennom eiendommene og gjør at store arealer vanskelig kan nyttes til beite for storfe.

Området har godt lokalklima, men enkelte år kan en ha problemer med oppfrysing på grunn av barfrost. Bortsett fra dette ligger forholdene godt til rette for produksjon av grønnsaker og bær. Problemet kan løses ved bruk av leskjermer. Jorda er lite egnet til gulrotproduksjon.

Området Øines/Lund har et særlig godt lokalklima, men dårlig utnyttelse av arealene. På Øynes ble det innhegnet et areal på ca. 150 dekar som ble brukt til forhøsting og beiting i forbindelse med tidlig nedtaking av sau grunnet rovdyrskader. De senere år har området ikke blitt brukt som slikt "beredkapsområde".

Klungsetmarka er et yndet utfartssted og man har problemer med løshunder i beiteområdet.

Den viktigste produksjonen i området er melkeproduksjon. Skogholt Gartneri holder til her. Et annet gartneri er Eggen Gartneri som dyrker sykdomsfrie jordbærplanter for salg. Produksjonen av jordbærplanter foregår i samarbeid med Statens stamplantestasjon i Ervika. I tillegg finner en et hønseri i området.

5.2. Skogbruk.

Området har i overkant av 14 % av det økonomisk drivverdige skogarealet i kommunen.

6. Valnesfjord (6, 7 og 8).

Valnesfjord er et svært sammensatt område med stor variasjon i lokalklima og forholdene for jordbruksdrift. Presentasjonen av jordbruket er derfor fordelt på tre soner, mens skogbruk og andre næringer er presentert for hele området.

Berggrunnen domineres av glimmerskifer og glimmergneis. Dalbunnen i Valnesfjord avgrenset av en linje i øst fra Sætervann, vest for Neverhaugen og Valnesfjordvatnet, østkanten av Furnesstranda og vest for Stemlandsmyra og fjellfoten i vest består av kalkspatmarmor og dolomitt.

6.1. Jordbruk og hagebruk.

6.1.1. Nedre Valnesfjord.

6.1.1.1. Naturgrunnlag.

Det foreligger jordundersøkelse av Stemlandsmyrene og fastmark i dette området foretatt av Det norske jord og myrselskap (Hornburg, 1978). Det veksler mellom sandjord, sandblandet leirjord, myrjord og moldjord.

Driftsforholdene er jevnt over gode med store sammenhengende arealer. Området har for det meste stabilt snødekke om vinteren og tidlig avsmelting. Med unntak av lavereliggende partier er området lite utsatt for tidlig nattefrost og det har relativt lang vekstsesong. Forholdene ligger godt til rette for produksjon av poteter, grønnsaker og bær. Størparten av grønnsakene som blir dyrket i kommunen, kommer her i fra og Valnesfjordgulrota er godt kjent.

Alvenesøya er et godt og mye brukt beiteområde for ungdyr.

Melkeproduksjon, grønnsaker og poteter er viktige i dette området.

6.1.2. Midtre Valnesfjord.

6.1.2.1. Naturgrunnlag.

Leirjord med ulik innblanding av sand og mold dominerer. En finner også partier med myrjord og på Laksåbakken og Kosmo finner en også finsand.

Arealene er flate og dette medfører problemer med overvintringsskader om vinteren. På Bølsnes ligger arealene lavt i forhold til Kosmovatnet. Det samme gjelder i en del områder på Helskog.

Det er små enheter med innslag av teigblanding i området og relativt mye utmark. Lokalklimaet er dårligere enn i Nedre Valnesfjord på grunn av større avstand til sjøen. En er utsatt for tidlig nattefrost og snøen ligger lengre. På sandjorda er det forhold for dyrking av poteter og grønnsaker, men slike produksjoner kan bare legges til felter med spesielt godt lokalklima.

Det er noen sauebruk i området.

6.1.3. Øvre Valnesfjord.

6.1.3.1. Naturgrunnlag.

Gårdene ligger på kalkgrunn. Med unntak av Bringslimo og Bringsli er de sammenhengende jordbruksarealer små, grunnlendt og sterkt oppstykket av fjellknauser. Stabilt snødekke gir små problemer med tele. Ovenfor Kosmo og rundt til og med Bringslimarks er forholdene for jordbruksdrift dårlige.

Området egner seg i første rekke til produksjon av grovfôr.

Det er ett melkproduksjonsbruk i området.

6.2. Skogbruk.

Området (6, 7 og 8 samlet) har i overkant av 29 % av det økonomisk drivverdige skogarealet i kommunen.

6.3. Andre næringer.

Alveneshalvøya er utpekt som friluftsområde. Alvenes er et gammelt kulturlandskap som i dag ikke bærer spesielt preg av dette.

Det er godt fiske i Straumen. Holmen mellom Lakselva og Tokdalåga er et spesielt kulturlandskap. På Neverhaugen har det vært gruvedrift. Helsesportssenteret legger til rette for mange aktiviteter. I Øvre Valnesfjord finnes to oppstillingsplasser for campingvogner.

I Lakselva er det organisert et elveeierlag som selger fiskekort for strekningen Laksåbakk – Bjørnbakkfossen. Her er det bl.a. tilrettelagt med gapahuk og grillplass.

Vedlegg 3 Innvilgede tilskudd og lån for jordbruk og hagebruk i perioden 2006 - 2010

Type tilskudd/lån	2006			2008			2010		
	Stat	Kommune	Egenandel	Stat	Kommune	Egenandel	Stat	Kommune	Egenandel
Arbeidskraft:									
Landbruksvikar	78 750	249 800	167 840	78 750	280 534	114 280			
Avløser, sykdom	376 910			226 244			123 306		
Avløser, ferie-fritid	1 722 603			1 780 619			1 757 805		
Sum	2 178 263	249 800	167 840	2 085 613	280 534	114 280	1 881 111		
Investeringstilskudd/lån:									
BU-midler (Inovasjon Norge)							640 000		
Lån m rentestøtte (inovasjon Norge)							912 000		
Miljøtiltak/tekniske. Tilskudd.				325 860					
Miljøtilskudd				325 860			1 552 000		
Sum									
Andre tilskudd:									
Produksjonstillegg	10 487 941			10 894 434			12 880 925		
SMIL-tilskudd							200 000		
Erstatn. for rovvilttap av dyr på beite	15 850			184 212			22 185		
Avlingsskade(skader året før)									
Rep. av overvintningsskade									
Dreneringstiltak, grøfting/profilering									
Nydyrking									
Andre tilskudd/miljøtilskudd	342 111			342 111			288 613		
Sum	10 845 902			11 420 757			13 391 723		
Totalt	13 024 165	249 800	167 840	13 832 230	280 534	114 280	16 824 834		

Vedlegg 4

Verdi av jordbruksprodukter 2006 - 2010

2006

Produkt	mengde		verdi
Melk	2 323 450	liter	8 643 234 kr
Storfekjøtt	138 000	kilo	5 252 850 "
Småfekjøtt (sau/lam)	53 100	"	2 655 250 "
Ull 2)	14 600	"	515 000 "
Grønnsaker	348 000	"	1 197 000 "
Poteter 1)	95 000	"	427 500 "
Sum			18 690 834 kr

2008

Produkt	mengde		verdi
Melk	2 434 693	liter	9 519 650 kr
Storfekjøtt	130 905	kilo	4 238 034 "
Småfekjøtt (sau/lam)	55 004	"	2 436 447 "
Ull 2)	13 863	"	485 200 "
Grønnsaker	220 000	"	1 100 000 "
Poteter 1)	60 000	"	420 000 "
Sum			18 199 331 kr

2010

Produkt	mengde		verdi
Melk 3)	2 417 940	liter	12 258 956 kr
Storfekjøtt 4)	106 000	kilo	6 150 000 "
Slaktegris	97 560	"	3 150 850 "
Høns (egg)	119 945	"	1 919 120 "
Småfekjøtt (sau/lam) 4)	55 100	"	3 825 000 "
Ull	7 200	"	190 000 "
Bær	900	"	42 000 "
Grønnsaker	154 350	"	914 100 "
Poteter 1)	61 000	"	501 500 "
Sum			28 951 526 kr

1) All omsetning av poteter foregår nå utenom samvirkeorganisasjonene

2) Anslått verdi

3) Inkl. distriktstilskudd på kr 0,62 kr/liter

4) Inkl. div. tilskudd

Vedlegg 5. Data fra landbrukstellingene i 1979 og 1989 og landbrukstelingen/søknad om prod. tillegg 1999 og søknad om prod. tillegg 2002 - 2010

Jordbrukseiendommer med 5 dekar eller mer i drift

Årstall ->	1979	1989	1999	2002	2004	2006	2008	2010
5 - 50 dekar	116	65	19	8	4	4	6	6
50 - 100 "	51	30	29	18	10	10	8	9
100 - 200 "	10	23	18	25	19	17	18	19
200 - 300 "	1	24	21	15	14	12	12	12
> 300 "		6	16	20	24	21	21	19
Totalt antall	178	148	103	86	71	64	65	65

Jordbruksareal i drift ****

Areal > 5 dekar	15243	15013	15574	16258	15959	15900	15600	14733
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Produksjoner (antall dekar):

Poteter	345	368	225	191	115	142	73	66
Korn til krossing	0	0	0	0	0	0	65	26
Grønnsaker	114	186	91	89	93	102	73	89
Bær		32	75	68	65	55	30	26
Grovfor/grønnfor	744	1125	1050	402	431	426	343	254
Brakk	572	118	116	54	160	27	139	48
Eng	11467	12973	12970	13547	13587	13716	13594	12871
Beite (innmark)	-	-	-	-	1508	1432	1422	1608

Antall dyr * på bruk > 5 dekar

Melkekyr	624	543	506	465	446	378	356	373
Annet storfe ****	981	1154	992	1069	995	896	927	1031
Sauer **	2993	4323	4240	4682	5428	5366	4948	5034
Geiter/kje	6	3	5	0	0	0	30	40
Svin/slaktegris	86	25	2	0	18	10	1	503
Hjort (fra år 2010)	-	-	-	-	-	-	-	37
Høner	4843	3435	5033	4994	5400	5412	5412	5393

* pr. 20. juni

**** omfatter bl.a. 101 ammekyr og 59 hester

** sau og lam

Eiendomsforhold i jordbruket:

Leid areal, dekar	6066	6766	7029	7346	7257	6790	7600	7373
Antall utleide bruk	84	78	70	-	64	199	225	338
Gj.sn. alder ***	-	-	46,1	47,8	47,7	50,4	49,4	50,4
Bruker > 63 år	-	-	5	-	4	7	8	8

*** Gjennomsnittsalder på gårdbrukere i Fauske pr. 01.08.

Vedlegg 6. Statsbidrag til skogbruket i perioden 1995 - 2010.

År	Planting	Rydding	Grøfting/ gjødsling	Nyttbart lauvvirke	Tynning	Skogs- drift	Tekn. utst.	Skogs- veier	Totalt
1995	54 508	85 412	7 564	22 260	0	0	0	60 824	230 568
1996	38 250	28 356	10 022	10 875	3 750	3 416	0	51 149	145 818
1997	46 928	12 733	1 493	6 750	11 100	7 500	0	72 000	158 504
1998	98 938	34 585	0	22 540	0	16 958	0	130 441	303 462
1999	73 694	42 975	0	29 540	8 400	23 306	0	184 804	362 719
2000	72 946	35 284	2 781	7 000	0	240	0	54 359	172 610
2001	87 592	3 511	3 681	6 020	10 770	7 040	0	133 641	252 255
2002	35 133	1 745	0	10 360	3 000	0	0	33 745	83 983
2003	0	0	0	2 040	1 470	0	0	50 770	54 280
2004	0	630	0	0	8 025	0	0	21 337	29 992
2005	0	0	0	0	5 250	0	0	8 617	13 867
2006	0	15 900	0	0	0	0	0	48 383	64 283
2007	12 618	2 275	0	0	9 000	0	0	246 557	270 450
2008	40 761	1 925	0	0	1 950	2 635	0	33 357	80 628
2009	48 568	0	0	0	90 000	0	0	199 668	338 236
2010	17 189	12 075	0	0	0	0	0	109 931	139 195
Totalt	627 125	277 406	25 541	117 385	152 715	61 095	0	1 439 583	2 700 850

Vedlegg 7. Virksomheten i skogen 1996 - 2010

År	Planting da	Suppl planting, da	Rydding da	Bartrehogst industri, fm3	Lauvtrehogst industri, fm3	Traktorveier meter	Bilveier meter
1996	50	27	240		73	1180	
1997	84		115		250	2152	
1998	141	35	263		489	3740	200
1999	111	12	411	54	45	4250	60
2000	109	4	329		6	1574	40
2001	117		59	161	32	2140	
2002	45		19	64		567	
2003	37		10	110	871	1165	
2004	29			1039	708	1050	
2005	21		8	773	554	570	
2006	49		39	571	20	60	
2007	18		13	5510	372	2380	
2008	168	6	6	267	398	410	
2009	143			4742	1839	75	
2010		17	21	2319	930	630	
Total	1122	101	1533	15610	6587	21943	300

Vedlegg 8. Oversikt over grunneierlag og gårdsforeninger
i Fauske pr. 10. november 2011

Navn på laget/foreningen	Gårdsnummer som omfattes av laget/foreningen
Nedre Valnesfjord grunneierlag	48,49,50,51,52,53,54,55,56
Midtre Valnesfjord utmarkslag	58,59,60
Vestre Valnesfjord grunneierlag	72,73,74,75,76,77,78
Øvre Valnesfjord grunneierlag	64,65,66,67,68,69,70,71
Fauskeeidet grunneierlag	107,108,109,110,111,112,113,114,115,116
Nordal utmarkslag	94
Lakselv elveeierlag	62,63,64,71,75
Solvik utmarkslag	86
Lakså Grunneierlag	92,93
Røvik - Venset Grunneierlag	44,45,46,47
Vattenbygda Utmarkslag	97,98,99,100,101
Moen Utmarkslag	85
Leivset Grunneierlag	83,84
Stifjell Utmarkslag	96
Nystad utmarkslag	61
Kosmo gårdsforening	62
Finneid Grus og Eiendom AS	88,91
Klungset utmarkslag	117

Merk!

Det er i tillegg til alle de eksisterende grunneierlag og gårdsforeninger også etablert en egen overbygning for disse, Fauske utmarksråd.

Vedlegg 9. Verdiskaping og verditilførsler fra reindriften for 2008/09

Inntekstskilde	antall	enhet	pr. enhet	totalt
1. hånds kjøttverdi	13 219	kg	76	1 004 644
Tilskudd, kalveslakt	161	stk	200	32 200
Produksjonstilskudd	5	enheter		169 111
Distriktstilskudd	2			100 000
Driftstilskudd	5			55 000
Total verditilførsel				1 360 955

Kilde: Reindriftsforvaltningen i Nordland 2011

Vedlegg 10. Oversikt over sitert litteratur.

Bruun, M.; 1969. Øvre Valnesfjord i Fauske. Forslag til arealdisponering.

Bruun, og Håland, ; 1970.

Direktoratet for Statens skoger, 1990. Tilrettelegging for friluftsliv på Statens grunn i Salten. Frilufsplan for Salten forvaltning.

DNMI. Værdata fra Det norske meterologiske institutt.

Hornburg, P.;1978. Undersøkelser av Stemlandsmyrene i Valnesfjord, Fauske kommune, Nordland. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 6 s. + vedlegg.

Lyftingsmo, E. og I. Hersoug; 1959. Oversyn over fjellbeite i Nordland. Norske fjellbeite, Bind XIII.

Nordland Fylkeskommune ;1986. Hytter og frilutsliv i Salten. Kommunerapport Fauske.

Nordland Fylkeskommune; 1986. Hytter og frilutsliv i Salten. Hovedrapport.

Skogbruksetaten i Indre Salten; 1989.Tiltaksplan for skogbruk 1989 - 1999.